

913.

1910.

Januaro.

XXNA-ESPERANTA
Dumonata.

REVUETO

科學文學
中國語世界語

雜誌

第三号

總編輯華南圭

目錄

消除肺病之教育
有色光綫之適用於病院
炭之用處之多
鐵路電用之進步
玻璃土製成字畫之法
柏海客
米尺之制之現狀

飲食之衛生
侏儸之培養
偽絲之製造
達乾之黑汁
華銘之仿製
世界語之文規
世界與武備之關係

本誌之著作員

各冬氏
蒲宋氏
阿希代功氏
白衣華氏
篤氏
飛諾氏
其榮氏
陶林氏
諾愛氏
特叔西氏
渥來特李氏
珊珊氏

巴里高等師範校之教員
科學博士巴里美術校之教員
飛艇發明飛艇會之總理
示學博士巴里實業校之教員
博士瑞士京都大學之教員
法國中校教員博士
萬國度量總局之總理
巴里多藝大校之生考員
巴里醫學博士
物理學博士
法國海軍之海道總工程師
大槩巴里博士會之會員

總編輯通信所 Redakteurs: Srs Noa, 42, Rue de Montcauge, Gentilly (Seine) Paris.

Gérant: Mr M. L'Herminier, Jules.

謝誌教助

本誌半信半贈其持久云爾除由
創辦人填給外賴諸熱心諸君
子之惠助茲將惠助之諸君子
之姓名及其數詳列於下以表
謝悃

*Monodonantoj por
propogandi esperanton
inter-kinanoj:*

向仲玕先生由倫敦寄助五十佛郎	S ^{ro} Champ Zon-jî, Londres	50. f.
林敦民先生由巴里寄助二十佛郎	S ^{ro} Lyon, Paris	20. f.
孫雨晴先生由北京寄助六元合十佛	S ^{ro} Sun 'Zi-jin, Pekin	16. f.
特胡氏先生由美國寄助三十佛	S ^{ro} D.C. Drew, San Francisco	30. f.

本冊之目錄

Enhavo:

本誌之目的

世界語之利益

疾之用處之多

世界語與武備之關係

米尺之制之現勢

有色光綫之適用於病院

鐵路電用之進步

玻璃上製成字畫之法

飲食之衛生

體質之培養

偽絲之製造

速乾之墨汁

華鉛之仿製

招海客

世界語之文規

校誤

N^{ro} G. B. Guilmet

Esperanto kaj milito

S^{ro} Ch.-Ed. Guillaume

La nuna situacio de la metrosistemo

El roto de la kuraĉistoj

Medicino Sociala

Doktoro Moël

La Nutraĵa Dieto

S^{ro} Kollet de l'Isle, *Marbata hidrografa
cefinĝeniero.*

Ĝi varbu Marxistojn.

下次添列小說

校誤

第某号	第某頁	第某列	某字宜改作某字
1	34	14	黑 墨
1	13		agonigo; ozonigo
1	5		每年十二冊 每年六冊
1	5		一元六角 一元二角連郵費

本誌之目的

以中國語為主以世界語為輔而廢輔科學於大地（以世界語為主以中國語為輔以世界語為主以中國語為輔）
國語之助非以世界語代中國語也非欲用世界語以推廣中國語也。日本人所謂補助語也）

世界語之利益

1°) 公共之利益 公共之利益者人人而後之利益也。此利益可分爲二。a) 淺近者 b) 遠大者。

a) 淺近之利益：交通日甚事物日煩學業二業商業不識歐美字母則不便之處甚多。先故吾人每長每幼固不必皆通西語而皆宜認識字母（小學校內斷不可教授西文而斷不可不教授字母。然將授以英國字母抑法國字母抑抑德國字母抑抑同黨派莫衷一是也。而世界語則中立不倚。意國公用則取用世界語之字母。實爲最公允者矣。世界語之字母僅有二十八。晨昏遊戲時誦誦教次其事已畢而他日受益之處甚多。所謂不費吹毛之力而可收無涯之功者也。

b) 廣遠之利益 廣遠之利益有三端如下：

第一端：赴歐美求學或通商之利益。

世界語與英德三語相近。既通此界語而欲兼通英語或法語或德語猶如登堂而復欲入室其勞甚易也。凡人年幼時攻諸英文五六年以圖他日之赴英。然他日之真能赴英者未可決也。若其不能則此五六年之光陰殆是虛擲耳。若幼時不習英文而僅習此界語一年或半年之功其效已能通此界語之書報。他日若赴歐美祇須再加于英文（取英文以爲例）其甚易。爲破竹也。日若不赴歐美則所習英文光陰僅一年或半年耳。且此一年或半年之光陰並未虛擲也。因已能誦書報也。

第二端：不赴歐美之利益。

處今日之世人人宜知此界之大勢及其學業二業商業。然吾國人斷不能盡通英語或法語或德語也。因其太難也。故若五六年尚未能云通耳。而學習此界語則只須一年或半年已能誦其書報。不出戶庭而能博知此界之百務。豈非大利乎。

4.
第三端：赴欧美游歷之利益。

游歷一國，須通該國之語。游歷二國，須通該二國之語。夫通其語，既難，則游歷上，實多障礙也。惟通世界語，則每到一國，即可請該國語地之世界語社員招待一切，此豈非極大之利益乎。

本誌之總發售所

總發售所是上海商務印書館。分發所是各省之商務印書館。

出版及發售

本誌每月出版一次。

向發售所訂購之例：每冊之價二角，郵費在內。

向總編輯所訂購之例：每冊之價二角，或法幣 50 生丁。
全年之價一元二角，或法幣三佛郎。

與總編輯所通信之法

總編輯所設在法國之巴里。有欲與總編輯所通信者，只須依下法行之：

由中國直于法國之郵政，明信片列為四分，封函列為一角，粘中國郵票，投入中國郵箱。信面上兼載中文及法文，其中文只須法國巴里四字，其中法文則以書面所載者是也。

著作員之一班

其榮氏

萬國度量局之總理

渥來特李氏

法國海軍之海道總工程師

諾愛氏

醫學博士

篤氏

博士，大學校教員

其耳木氏

珊珊氏

博士院之會員

特叔西氏 博士教員

S^{re} Ch.-Ed. Guillaume

Dix. adj. de internacia oficejo de pezoj
et mezuroj.

S^{re} Rollet de l'Isle

Mora hidrografa ĉefingeniero.

S^{re} Doktoro Noël, Nancy.

S^{re} Doktoro Dor-Lyon

Prezidanto de E. S. K. A.

K^{no} G. B. Guilmot

Galo Seberk,

Membro de la Franca Instituto

S^{re} René de Saussure

Prof. Doktoro de la Geneva Universitato, Ginevro

Alniaj Legantoj

La celo de la "Flina - esperantista Revueto" estas: disvastigi la sciencan kaj samtempe enigi esperanton en Flinujon. Ĝis nun kelkaj miloj da ekzempleroj estis senditaj en Flinujon por disdoni tie inter personoj kiuj povas interesigi pri ĝi.

Malregulan aperon de la Revueto kaŭzis nesufiĉeco da tempo kaj manko da mono destinita por tia uzado.

Odo, ni nur ne povas akcepti pagabonantojn sed ni volonte sendos senpage la Revueton al ĉiuj samideanoj kiuj nin petos pri ĝi, se ili ĝin uzos kiel propagandilon.

Ni kredas, ke post kelkaj monatoj la Revueto povos aperi regule; nuntempe ni nur sendas per-eretoj, kiuj, ni esperas, poste donos fruktojn.

La Redakcio

世界語與武備之關係

世界語是在為武備上之要事乎？

予將以三種關係答之。其一日陸軍。其二日海軍。其三曰十字軍。
(十字軍共救護軍也。有療治院焉。有調養院焉。)

1) 陸軍 經營武備之際有許多境遇可預見其在此境遇。有時須與敵人交談。有時須與土人交談。有其交談也。或用口舌為。或用文字為。稱索。示。議。和。示。息。戮。示。-----均不可無交談也。

兩軍相會時所操之語多殊。則其行動頗艱。實大有影響于武事之結果之優劣。

即尚和平之際。軍人恒須在異國游歷。往異國閱操。-----實須有一種彼此公共之語以為助。

2) 海軍 渥來特李君。早已詳言海軍人員隨時隨處須與所至之地之人相交接。

若此人員兼是陸軍。則須晉謁其長官。若此人員欲暫屬於其軍。則須參議軍事之術。

海軍上有萬國通用之旗信焉。假令日本海軍與俄露斯海軍相遇。日軍懸示旗信以求外科醫士。俄軍遣送之。然日俄日船彼此却不能向會焉。蓋日人不通俄語。俄人不通日語也。此豈非弊之顯著者乎。 未畢

Eperanto kaj milito.

Originale verkita de S^{ro} Kapitano G. B. Guilmonot.

Ĉu lingvo internacia estas necese dum milita tempo?

Mi respondos tiun demandon, konsiderante la temon en la triobla rilato:

Armeo - Mariistaro kaj Ruĝa - Kruco (maloamulejoj kaj flegejoj milittempaj).

I- Armeo - Milittempo, multaj okazoj estas antaŭvideblaj, en kiuj oni devas ekrilatiĝi, ĉu buse ĉu skribe, kun la malamiko aŭ kun loĝantoj de alimilita regiono: esplorado, rekvizicioj, ekparoladoj pri paco, pri interrompo de batalado, ktp....

Aparton gravecon havas ĉi-tiuj rilatoj, kiam ili okazas inter ligitaj armeoj parolantaj maloamajn lingvojn, kaj la fakto, ke ili pli aŭ malpli facile efektiviĝas, certe povas pli aŭ malpli bone influu sur la finan rezulton de l'militagado..

Ĝi, en paca tempo, povas utili helpa lingvo: vojaĝoj fremlanden, precizigado de landlimoj, ĉeesto ĉe alilandaj manovradoj: ktp. ni citas ankoraŭ tiajn aliajn okazojn, kiaj la Mecedona ĝendarmaro, la okupata korpuso en Kreta aŭ la internacia ekspedicio en Finujo, kiuj karakterizas la nuntempan militan evolucon.

Tri esperanto, la franca generalo Bailloud skribis:

"Dum la daŭro de l'milito en Finujo, mi komandis miksan taĉmenton, kiu konsistis el francoj, angloj, germanoj kaj italoj. Do, mi povis konstati eksperimente kiom ia komuna lingvo, pri kiu oni povis esti instruata dum la tempo de l'daŭro de l'vojaĝo de la komenca ĝis la fina punkto, estus estinta utila al ĉiuj."

II- Mariistaro - Sinjoro Kollet de l'Dole, mara hidrografiota inĝeniero pri tio diris:

"La mariistoj bezonas ĉiam kaj ĉie interrilatiĝi kun la homoj de la lando, kien ili alvenas. Se ili estas militistoj, ili devas viziti la estakoron, la mariistajn oficejojn, ktp., se ili partoprenas militan operacion, ili devas diskutadi la agnaniĝon kun alilandaj estroj, poste efektiviĝi ĝin kaj pri tio interkonsenti kun la taĉmentoj de la partoprenantoj...."

Ekzistas "Internacia Signalato" uzata por komuniki interŝipe. Ĝi supozu du ŝipoj (japona kaj rusa) sur maro: la unua bezonas hiruĝiĝon. Ĝi hidas la flagojn, kiuj signifas "ni deziras hiruĝiĝon" por ke la rusa sendu al ĝi hiruĝiĝon. Barko, alflankiĝas la japanan ŝipon, sed la Ruĝo ne parolas la japanan lingvon kaj reciproke, la Japanoj ne parolas ruse. Gravaj malfacilaĵoj ambaŭflanke!

Daŭrigota.

吾人之精力不能增大以達于無窮而吾人之事務則日漸增

奈何

曰惟世界語則能救助吾人也

進步與操業之簡易相從蓋愈簡易則進步愈速(虛擲之光陰少則有益之事業增)人為不明此義則無怪其不信服世界語也

世界語是貫通諸語之要物夫固不待言矣。不更有範圍較小而亦不可不統一者在則尺制之統一是也。蓋尺制之統一。是理財之一大端。凡為世界圖進步者均宜注意也。

舊日之尺制以稻草之偶然發生此制實是吾人智學之消耗物昔日科學之不發達工業商業之不發達未始非此尺制陷之屬也。今或尚有泥守舊制者殆因其具天生之懶惰之性根耳。

古時之里巷行曲而又窄隘今人易之以寬直則表眺清朗行人率首一盼即能獲其方向。

米制之尺制其詳非本久所載。此制既教授于歐洲學校亦教授於中國學校。(舊時譯曰蓋管尺蓋譯音也)此二字之筆劃太繁。昨簡作米甚便。因此而作粉作糲作米毛作料作相作料作粉均有條理矣。

準个既定例種皆隨之而定。此準个既是十進而又是一天然之物(蓋即地球經緯之 $\frac{1}{40,000,000}$) 此準个極簡便極精確即有人吹毛求疵而卒求得一疵。

若世界遵循此理而生存則米制之廣行固已久矣。不其廣行不甚神速者。固當此制創立之初必有他項重大之事故故。世界之耳目注重於彼而不注重於此。直迄數年之後此制始有進步。

未畢

Ŝipenita kun la konvinkigo, ke estas necese postuli de la homa spirito penadon, kin senfine kreskas, esperanto estas admirinda ekzemplo de tio, kion povas fari akordigo celanta faciligi la taskon de la laborantoj, sampropece kun la kresko de ĉiuhomaj bezonoj. Do, oni ne povas esti vera esperantisto, se oni ne estas plene konvinkita de tiu ideo, ke la progreso absolute dependas de la malgrandigo en la laboro trudita al ĉiu homo, t.e. de la elserĉita formeto de ĉiu senutila laboro.

En rondo malpli vasta ol tiu en kiu laboras la klopodantoj por universala lingvo, kaj tamen ankau sufiĉe vasta por esti inda tre forte reteni ilian atenton, la alveno de la sameco por la mezurado estas unu el tiuj decidoj por ekonomio, kiujn devas deziri ĉiuj klopodantoj por la progreso.

xx

Kazarde aperintaj kvazaŭ sovaja herbaĉo, la iamaj sistemoj por la mezurado estis teruraj eluziloj de la intelekta penado, neniam ili estis eluzigintaj la disvolvigon de la scienco, de la industrio kaj, de la nuntempa komerco, kaj oni povas klarigi al si ke iafaj restis nun kelkaj el ili, nur se oni konsideras ke estas nenikebla malplezuro ŝanĝi niajn kutimojn, kiujn tiel forte konservas nia natura malagemo.

Tamen, la metrosistemo antaŭtatis la plejmulton de la malnovaj sistemoj: Antaŭ la iama urbo, en kiu zigzagis malrektaj kaj mallarĝaj stratoj, ĝi faris la modernan civiton, kies larĝaj kaj rektaj stratoj obligas rigardi al malproksimaj perspektivoj, kaj kies plano simpla kaj harmonia estas komprenita je la unua rigardo, kaj kie estas plej facile trovi sian vojon.

Tio estas necese priskribi tie ĉi la metrosistemon; pri ĝi oni instruas en la Ĥinaj, same kiel en la Eŭropaj lernejoj: Ĝi estas dokuma sistemo kiel estas de la plej antikvaj tempoj la sistemoj en la oriento; ĝi allasas unu solan fundamentan unuon, de kiu ĉio devenas - (celere tiu unuo estas liverita de la naturo mem) - La metrosistemo prezentas la plej grandan simplecon kaj la plej perfektan harmonion kaj malgraŭ tre atenta serĉado de kelkaj ankoraŭ nunaj kontraŭuloj, oni ne povis ĝis nun konstati en ĝi unu realan malperfektaĵon.

Se en la mondo oni kontentigis nur per logike, jam de multe da jardekoj la metrosistemo estus sole uzata. Por kompreni kial ĝi malrapide disvastiĝis, oni devas memori ke dum jaroj kiuj tuj sekvis ĝian fondon, Eŭropo okupiĝis pri tute aliaj zorgoj ol tiu de la mezurado, kaj ke, post kelkaj jaroj, ĝiaj devenoj invopisio malfidecon al ĝi, kaj nepre malhelpis ĝiajn progredojn.

Daurigota..

社會的醫理

在美國滅除肺病之教育

在美國之若干學校內教員以肺病刊示生徒又刊示以爲除肺病之術

繪圖于紙板上以顯明肺病之結果以顯明清新空氣之足以爲療

治之劑

懸圖于大布由此校遞達于彼校且張掛該圖于校舍之前校生

及行人皆能注視

此法能令稚子留意能引起稚子研究之興味

稚子以在校所聞考歸而述于其家實足以喚醒其父母促之使改良其家屋宇

賴此法也肺病之消滅雖遠而卒有消滅之期望

若干校內稚子以衛生適宜之假屋及衛生適宜之人像爲戲玩之具(此所以使稚子習慣于衛生也)

開窗以納清新空氣此法即朱瘡治之良劑其象上用圖以資訓示以何掃刷方面宜于衛生亦用圖以顯示其狀

稚子皆知塵埃携納微菌于肺內

此外教員又作演說稚子各記述其所聞(此種記述之文所以使稚子追憶其所聞也)

考核此項記載之文乃知稚子往往能洞悉大義

在某學校內稚子竟能自設肺病之博覽會此會實是教育上

言古快事也。

此術云教育不啻是戰。在此戰場內稚子皆是聰強之健卒。其戰至肺病殲滅而止。

El rodo de kuracistoj

Medicino sociala.

Instruado de geknaboj pri tuberkulozo en Unigitaj Ŝtatoj.

En kelkaj lernejoj la instruistoj komencas instrui la geknabojn pri tuberkulozo kaj pri la reguloj necesaj, por ĝin eviti. Grandaj kartoj kaj figuroj estas montritaj por montri la efikojn de la malsano kaj la kuracadon per freŝa aĝro. Oni metas tiujn figurojn sur grandajn tukojn kaj ilin ĉirkaŭpoetas de lernejo al lernejo. Apud la lernejo, eble sur la strato, la tukoj estas elenditaj sur lignokadroj kaj la lernantoj, kiel ankaŭ la pasantoj, povas ilin vidi. Ĉiu metodo altigas atenton de geknaboj kaj incitis scionon. La geknaboj portas en multajn hejmojn, rakontojn pri tio, kio okazis ĉe la lernejo kaj pri la reguloj, kiujn la instruisto donis al ili. La rakonto vekas intercon de la gepatroj, kiuj tiamaniere estas instigitaj la hejmojn plibonigi. Oni esperas, ke tiamaniere multaj malsanuloj, kutimoj, malrapide, sed certe, malaperos.

En aliaj lernejoj la geknaboj ludas per modeloj de sanaj ĉambraroj kaj kun pupoj, vestitaj korene kaj sanige estas montrita per figuroj la saniga metodo de la malsanulo de lernejoj por travizi freŝan aĝron kaj sancaj kaj malsanecaj metodoj de balaado. La lernantoj estas instruitaj, ke la polvo enportas bacilojn de la malsano en pulmojn. Ĉion tio estas aranĝita per paroladoj kaj la lernantoj devas skribi taskojn pri tio, kio ili estas aŭdintaj. Kelkaj el tiuj ĉi elstarigaj montras tre bonan komprenadon de la afero. En unu lernejo la geknaboj mem per siaj manoj faris ekspozicion tuberkulozan, kiu aldonis pluzuron al la lernado. Ĉiuj metodoj de lernado faras ho-
mencon de batalado, en kiu la geknaboj estas bravaj kaj instituitaj militistoj kaj kiuj, ni esperas, neniam ĉesos, ĝis la tuberkulozo estas venkita.

J. H. Salisbury. Chicago.

有色光线之适用于验病

今日者各種有色之光线。与某：各種之病各有其感應。斯固已明白証示矣。職是之故。近見醫院試驗室內。恒具許多雷灯。其玻璃壳之顏色各異。玫瑰色。琥珀色。貓眼色。-----各色均有作用於各病也。

(續) 飲食之衛生

上期所述至專食動物之結果止茲續述專食植物及兼食動物植物之結果如下：

專以植物為滋養料其危險較輕其事不妨持久力量亦可支持植物含有窒素、有纖維、有蛋白、有乳玉成分。

植物之滋養料為粟、為草、為粒、實、或係天然之產、或係加工製煉、其主要者在亞洲為米、在歐洲為麥粉、又茅、麥粉、為豆、為地、類。

專以植物為滋養料則有結果如下：

消化機能消消化甚遲而悶、氣常充于內部、養多而色淡(多與少蓋以所食之量為比例)發稀、有時竟成瀉泄、力不強毅。

若專以植物為滋養料且不留意又不運動、則必患肥而市(肥非在體)

專以動物或植物為滋養料均有弊、上所述在中等溫度之地。

以雜物之許可為最佳(中等溫度之地其非在二極、亦非在赤道之地也)。

滋養料之利便、已以前言述及食物之法如下：

無論何種滋養料、食之從宜緩慢、嚼宜極碎、宜為逆而浸潤、宜間時喝湯、宜勿多用開胃之副料(如胡椒、蔥蒜之類)。

上文所言運動操作、足以助消化之靈敏、於餐後之運動、不宜太驟、亦勿太勞、而宜在大空之中(院中或野間)。

凡人三職業、操作在家而不須於餐後步行者、則只須于餐後

La Nutraĵa Dieto.

(Daŭrige).

(b) - La nurvegetala dieto estas malpli danĝeca por la homo, kaj ĝia uzado povas esti longtempe daŭrigata, sufiĉe reparante la fortojn, sendube tial ke la vegetalaĵojn entenas azotajn materiojn, kiuj estas la vegetalaj fibzino, albumino kaj kazeino.

Tiu dieto konsistas el uzo de fruktoj aŭ herbaĵoj, kaj precipe de grainaj produktaĵoj, ĉu naturaj, ĉu laŭge preparitaj; La ĉefaj el ili estas, en Azio, la rizo, kiun oni preparas laŭ diversaj manieroj kaj, en Eŭropo, la farunoj devenantaj el greno, hordeo, faboj, pizoj, lentoj, fazeloj, terpomoj k.t.p. La tro ekskluziva uzo de la vegetala dieto produktas la sekvantajn efikojn: La digesta aparato estas mallaborema, la digestaj necesigas longan tempon, ĝenon, kaj ofte, efektiviĝas kun granda formiĝo kaj amasiĝo da gasoj en la intestoj; la de fekaloj estas multkvaritaj (proportio ĉu la kvanto da nutraĵoj) helkoloraj, iatoj duonlikvaj, kaj ĉe, ofte, mallakocaj. La fortoj de la korpo estas malmulte viglaj. Ĉe kelkaj homoj, kiuj uzas tiun vegetalan dieton en absoluta maniero, kaj kiuj samtempe ne plenumas sufiĉe multajn ekzerĉismovojn, la korpozgraco kaj dikeco preskaŭ neevitable fariĝas.

(c) - Plej ofte, oni uzas tiujn dietojn ne aparte kaj ekskluzive unu de la alia, sed oni kunpraktikas ilin en variaj proporcioj, kiuj diferencas laŭ la regionoj de landoj, kaj ankaŭ ofte, laŭ la riceco de la individuoj, kaj ilia socia situacio. Tiu ĉi miksitaj dieto estas la plej profitiga en la regionoj kie regas meza temperaturo.

Hio ĉi estas, la nutraĵaĵoj devas esti malrapide manĝataj, akurate muelitaj per la dentoj, itiam maniere ke ili estu laŭge provizitaj je salivo; kaj estos bone ke la trinkaĵon oni intertempe kunmiksas kun la manĝaĵo, kaj oni singardemus agos ne troigante la kvanton da spicaĵoj, kies celo devas esti nur stimuli, kaj ne ekociti la stomakon.

Ĝi pli supre parolis pri la ekzerĉismovoj, kiuj tute kaŭzas por faciligi la digeston de la manĝitaĵoj. Tiu movo estas divertepecaj. Ĝeniam ili devas esti tro viglaj kaj laciĝaj, tuj post la manĝoj. Male, ili estu moderaj, kaj plenumitaj kiam eble en pura kaj libera aero. Oftege, precipe por la homoj, kies profesioj estas hejmojda, la ekzerĉismovoj povas konsisti nur el simpla promenado, kiu alportos plej grandan utilon pro la konservado kaj plifortigo de bona sano.

Originale verkita
de Doktoro Noél, Nancy.

散步。以代運動。此運動大有益於體質。大足以進作質于健康。

人之職業之不在家操作者。登後即須行走。以赴操作之所。則此和緩之行走。即是適宜之運動。而間操作之時。恒與飲食住宿之所相距若干路。譬如店夥。晨赴店。午回家。午後赴店。晚際回家。譬如教員。上午赴某某校。下午赴某某校。譬如官員。晨赴局。午回家。午後赴局。晚際回家。故登後恒步行。

Methodes de
Professo
Desbonnet.

體質之培養 (体操)

男子之体操

使腹部大直筋强壮之法

如图A。体先躺于地板上。膝盖在圈内。圈係牢繫于地板者。

升伸体之上部。其势如图。次再令肩贴息于地板。

以此运动。以二十次为限。习惯之后。每天增一次。增至三十次而止。习惯之后。再握哑铃。而贴于胸在肋骨上。

女子之体操

使背筋强壮之法

如图B。足牢贴于地板。仍赖牢钉于地板之圈。盖只须圈套于踵也。

取握哑铃。以哑铃。係预置于近身者。

用力将体之上部升伸。其时之后。腰筋自为紧缩。

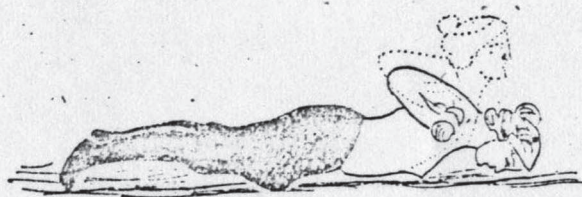
肘相逼近。首伸如图。

次则归于原势。胸贴于地板。以此运动。每天十次。(同时作十次) 逐渐增至二十次而止。

圖A

圖B

人飛之初制

(續)

炭之用處之多

此外更有許多家政上之利用，蓋即保存各種食物是也。以飛禽、以野獸、以店中之肉、以蛋、以菜、以菓是也。

保存飛禽野獸之法如下：

○○○○○○○○○○

冷禽獸之中部空虛，再以木炭之屑充塞之，再閉藏之于袋，此袋宜縫固，宜懸于清涼之處。

市肉之保存，法與上同，所保存之肉，歷久而仍為新鮮，然煮前宜以大量之水洗之。

蛋菜菓之保存法如下：

以蛋與炭屑層迭相間，納之于桶。

桶之一底係已撤除，次仍裝蓋此底，次則以此桶納置于較大之桶，而介于大小二桶之間之隙處，例以木炭之粗屑充塞之，用此法以藏蛋或梨或蘋果或葡萄或白菜或蘿蔔……可歷一年而不壞。

木炭又有使液停褪之色力，以醋、以油、以火酒、以果汁、若與紅酒遇而染其色，則可用炭以褪之。

假為染紅色者為油，則只須納此油于一器，再納炭屑，其量為10% 3%，三日之液色已褪盡，只須將炭屑濾去耳。

木炭能消殺室內之諸蟲：

○○○○○○○○○○

先將門窗各孔閉塞，置爐于室之中央，投炭屑于火，投炭速離此室而速閉門，炭酸發生，即使空氣具異性，其性能使生物窒息，故生物死滅，如蛾、如蟲、如虫，均不能生存焉。

炭能令雞鴨獲肥：于飼料之內，每日納炭屑少許，則雞或鴨漸肥。

(續) 偽絲之仿製

前曾言哥剎阿木尼絲是第二種之偽絲并續述如下：

此絲係得之于司氣威次之植維液，此液已為白燒之好綫之用，此液之成係由銅受阿木尼亞之作用。

法宜先令植維變成飽浸之植維其法如下：

先將植維浸于曹壹炭鹽 (*sodiumcarbonato*) 蓋閉于缸在二個氣壓之下歷三小時之久，次則乾之，次則浸于司氣威次之液 *Schweitzer*

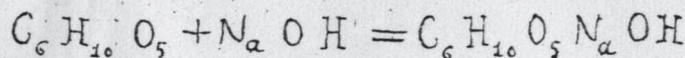
欲獲絲條仍與第一法同 (哥羅地安絲之法)

因欲令絲硬堅故須先浸于硫酸，次再洗去酸及銅。

此法用于法國之維梯勒併那叔之工廠及衣布安之工廠，又用于比國之工廠，又用于德國之薩蘭克及萊勒烏孫之工廠。

第三種偽絲是粘絲其法如下：

植維與飽浸之曹壹炭鹽相合則獲阿爾加冷之植維。

此係再與硫炭合。

此法之製造創始未久商業上之結果尚未可決。

總之以上三法以及他法所成之偽絲較真絲更光耀染色極易製造之法日有改良有進步昔日人所視為匠閭共知竟奪真絲之利矣。

伊國鐵路電務之進步

(西國鐵路之用電力以行車者於公車已極通行而于載重之鐵路則仍全用汽車。近有人以電車代汽車。此議若通行則鐵道之景象大矣。其便利迅疾節儉均勝于昔日。現伊國已試辦。譯述如下) 伊國初次以電車代替汽車之試辦已有完善之結果。此試辦係是民辦之鐵路公司所行者。

今日有因代尔对里线路及米郎—斜篤—酸衣西渥线路之效果。遂欲將電車推行于他线路焉。其數為九(言又有九條鐵路上亦將弃汽車而代以電車也)此九路共合280里(法里也。即是料。法制以千尺為一里。法制一尺。今譯作米。舊譯曰蓋當)。

280里之鐵路全用電車。本非奇事。然據此足以証電力之行車于鐵路上實有優勝者在也。

速乾之墨汁

置木精少許于尋常之墨汁。則此墨汁即能速乾。(木精用木以成之火酒也)。

然以外又有他法如下。此第二法之效力更大。

以烟黑及樹膠及面粉搗和而成墨汁。則其乾尤速。但此汁稍濃。極適

用于毛筆。而用于金類之筆端則嫌太稠。

華鉛之仿製

(文明愈進事物愈繁須臾不可離筆墨或以之抄錄或以佈算或以之作圖是故鉛筆銷路之廣日甚一日鉛筆者以鉛為質之筆也。此鉛是什質是煤之一種此鉛可以製筆故名曰華鉛)

(鉛筆之日用既繁而什產之量有限故須仿製之則可以人力補天工之不足今已有仿製之術譯述如下斯亦工業商業之一大端也)

華鉛之實用大廣吾人宜知矮克松氏之術此術能製淨煤為華鉛。
(淨煤者煤之少渣燼也。此煤耐燒少烟又少灰)

矮克松氏者發明「硅炭」之人也。硅炭用處之廣不勝枚舉矮克松氏共建設極大工廠于美國尼亞格之水岸之人也彼曾演述其人以製造術于美國電化社團。(電學化學參合之社團)

緣此製造也彼曾利用一竈此竈之狀為長坎係不熔之磚所成坎潛亦是不熔之質坎之兩端有炭條此二炭條係是電流之來路。此二極又為極長之炭條所聯貫此極長之炭條浸埋于坎內之淨煤之中。(淨煤劣于傳電)

電流之量宜與 1000 匹馬力之力量相當。(EI = 1000 瓩馬)
且此淨煤之溫度宜極高

次則令竈自冷(華鉛已成)

次則搗碎此華鉛以令其成任何形式

玻璃上製成字畫之法

用以侵刻之液体之製備其事甚繁惟有他種液体能令玻璃上之字畫永不消除則其製備甚易詳述如下：

弗錯 36 份

溴水 500 份

剎篤斯之硫酸 7 份

以弗錯溶于溴水再加以硫酸此為第一種液体。

弗鋅 14 份

溴水 500 份

穠稠的弗酸 50 份

以弗鋅溶于溴水再加以弗酸此為第二種液体。

二種液体和合乃成一種適用之液体各成分配合之時宜具細心用石脂質為坭(此石脂係用以製燭者其硬性与燭相似故可彫鑿之)使成坭此坭之牆不能為該液体侵蝕。

以上列之二種液体和合于此坭內和合時宜具細心再加中國墨汁少許以增加字痕或畫痕之清晰。

海客

(附譯、續)

9) 岸之最大者首為即就海客之難其所操業恒迫之使在行路暫時入海旋復躋岸而輒易一埠其在岸也未可安以修習蓋彼于此敗家底之樂息耽涉之勞儼然在假期中也使盡用其時以自給猶苦不足遑及他乎然而在航則不然公餘退舍之頃可以自由修習苟其無所事事每覺日長人困故有消遣計之不勞心神者彼常樂為之。

10) 由是觀之則下法可行也。乘此海客之在岸與之以世界語交談而告之以交通利器之便益(世界語是交通之利器)迨其啟行則以教本世界語之學問書及袖珍書置之行李中雖其旅行之首數日彼或置世界語于度外及其返思自適或有所感觸之時則前教書者同宛在也倘其取而誦之則其心悅誠服也必甚速蓋其所處之境實促使之自審該語之價值也。

11) 郵船之官士其最宜學世界語而勸人學之者也予猶憶海上長行中其異邦之渡客堂累教星期然：相對而不獲以一言交換其感刺然注：大海中同舟共濟者孰不相親人固信以相熟之「四海之內皆兄弟也」一語為不誣矣苟有人焉于此授諸海客以互相曉白之術則收效可必也。

12) 且一渡客之信服者可感動全船之居人及官士蓋懷德君(Whale人名)業于蘇俄維号中示一例矣(Suovic 船名)「法蘭西」世界語贊服者謂該君名化全舟渡客為世界語之學者也。(法蘭西世界語贊服者是報名 Franca Esperantisto)

13) 以下教書是吾所要于諸同志者也：諸君必識一專業或偶成之海客(偶成之海客者偶然遠渡之旅客也)倘其猶未學世界語則請使其知之且告以雖旦夕宜成之一方言而實是有益之一事實是易辦之一試驗且其勸果則可交納其同舟者與其特至之地之居人若能勉之以備書與「昔非昔」鎖鑰數種最妙(昔非昔是人名 Gefe 其書是簡淺之對直書)另可示以其所往地之會國之居址尤佳。

14) 最後則請告以必有一航界世界語聯合會凡其所散函之直達

海客都宜使之入以合其世界語同志之與航界有係者此

Ni varbu Maristojn!

(Daurigo).

d. 27.1

Reciproke, la maristoj povas multe utili al Esperanto, precipe dum la tempo de propagando, en kiu ni ankoraŭ estas.

Pro sia metio mem, ili devas esti la "komercaj vojaĝistoj" de nia lingvo, dum la longaj marvojaĝoj, se troviĝas pasageroj de diversaj naciecoj sur ilia ŝipo, ili povos montri la taŭgecon de nia interkomprenilo, kaj, alvenante havenons interrilatante kun la esperantistoj de la lando, servi tiujn pasagerojn, tion farante, ili konvinkos ilin per eksperimento.

Aliparte, kiam ili alvenas en landon, kie Esperanto ne ankoraŭ estas tre ŝatata, ili povos, invitante late interrilatojn, kiujn jam ili havis ĉi tie, konigi la plibonaĵojn jam aliloke ricevitajn de la uzo de nia lingvo, sciigi almenaŭ la klopodojn faritajn, la akiritajn rezultatojn. Unuvorte ili devas farigi la vivantaj kunligoj, inter la esperantistoj de neproksimaj landoj, kaj, tiamaniere kuraĝigi tiujn, kiuj en la malfacila tempo de la komenco, povus iomete dubi pri la fina triumfo de nia afero.

Do varbu la maristojn! La "Esperantista Marista Ligo" estis starigita por trafi tiun celon, kaj, kvankam ĝi estas ankoraŭ juna, ĝi jam atingis kuraĝigajn rezultatojn. Sed ĝi renkontas gravajn kaj specialajn malfacilaĵojn, kaj por venki ilin, ĝi bezonas helpon de ĉiuj esperantistoj.

Rollek de l' Tole

Maro hidrografa cefingeniero.

Daurigota.

海客已畢 以下是世界語文規。

接尾接首語增多而又劃一、則有大利二、其一曰簡易、假如在法國語為一萬字、若在世界語則只需二千字、因二千字可化成一萬字而化法極簡捷也、其二曰富裕、在法國語一萬字只可作一萬字之用、在世界語則一萬字可作五萬字之用（約計如此）簡易及富裕之大略如此、茲將接首接尾分列如下：

第十節 接首語

接首之字母有六、法如下：

- (1) mal 此字母所以表示相反之義、如下例：
{ granda	大	{ 于大字首加以 mal、即成小字
{ <u>mal</u> granda	小	
{ bona	美	{ 于美字首加以 mal 即成劣字
{ <u>mal</u> bona	劣	
- (2) bo 此字母所以表示姻戚之義、如下例：
{ patro	父
{ <u>bo</u> patro	舅（妻之父或夫之父）
{ frato	兄弟（兄及弟僅有一字、然可加字以別之）
{ <u>bo</u> frato	妻之兄弟或夫之兄弟
{ filo	子
{ <u>bo</u> filo	女之夫（婿）
- (3) ge 此字母所以表示陰類陽類之合稱、如下例：
{ frato	兄弟
{ <u>ge</u> fratoj	兄弟姊妹之合稱
{ filo	子
{ <u>ge</u> filoj	兒（子女之總稱）
- (4) ek 此字母所以表示事之方始、如下例：
{ lerni	攻課
{ <u>ek</u> lerni	初攻課
- (5) ekz 此字母所以表示舊業、如下：
{ lernanto	學生
{ <u>ekz</u> lernanto	舊學生

(6) re

此字母所以表示再或又之意如下例：

{reidi

見

{restari

立

{revidi

再見

{restari

再立

{returmi

轉

{remeti

置

{returmi

再轉

{remeti

再置

(7) dis

此字母所以分析之意如下例：

{disiri

行

{disdomi

給

{disiri

別離

{disdomi

分給

學者注意于 disiri 之誦法，其第三字母 s 不能與第四字母 i 聯誦，因 dis 是接首語，須并誦故也。其他類推。

(8) en

此字母所以表示在內之意如下例：

{enmeti

置

{eniri

行

{enmeti

納

{eniri

入

(9) el

此字母表示在外之意如下例：

{elpremi

取

{elpremi

取出

el 若非接首語，則其義略同，而其態較異。先設一語如下，以明其凡，其法則詳述于後文。

{veni el Parizo

{ 來 自 巴里

(10) al

此字母所以表示去向如下例：

{almarŝi

走

{almarŝi

從、隨走、跟行

al 若非接首語，則其義仍相似，而其態較異。

先設語如下，以示其凡，其法則詳述于後文。

閱者須察下語內之向字，在中國語本可省去，而在世界語則萬不可省去。

{ini al Parizo
{往 向 巴里 (往巴里)

第十一節 接尾語

(1°) in 此字母所以表示陰類 (已見于前) 其例如下:

{koko	公雞	{viro	男
{kokino	母雞	{virino	女

(2°) id 此字母所以表示子息之意 例如下:

{koko	雞	{cervalo	馬
{kokido	小雞	{cervalido	幼馬

(3°) il 此字母所以表示器具 其例如下:

{trançi	切	{kudri	縫
{trançilo	刀	{kudrilo	針

{skribi 寫

{skribilo 墨筆或鉛筆凡能用以寫字者

語言中 有時祇欲表明一物之能用以寫字 而不必指定是墨筆或是鉛筆 則可用此字

{malsuprèiri 降 (升之對稱)

{malsuprèirilo 物之用以降者 如梯是也 如階是也

{suprèiri 升

{suprèirilo 物之用以升者 如梯 如階 皆是也

(4°) ist 此字母所以表示職業 其例如下:

{lampo	燈	{arbo	樹
{lampisto	製燈之人	{arbisto	種樹之人

(5°) ig

此字母有使字之意有致字之意中國大字于此等處無明
晰之規則閱者宜細審。

{ *lermi*
lermigi

學
 使之字

{ *vaporo* 氣
vaporigi 使之成氣蒸發

閱者細審蒸發之義此蒸發是動詞此動作出于人
 非自物出于物非自水自蒸發與人使水蒸發蒸發
 一也而蒸發之主則異矣。

此處之蒸發乃係人使之蒸發非物自蒸發也若物
 自蒸發則其規則如下：

(6°) ig

此字母所表示者有中國自字之意假如閉門之閉
 字其為自自閉矣抑人閉之乎于中國文渾用閉字
 而于世界語則有區別故讀者或聽者可據字以
 明精確之語意此蒸發是其一端也此外可以類推。

{ *fermi*

閉 (用此閉字則閉者是人)

{ *fermigi*

自閉 (用此閉字則閉者是原物)

{ *vaporo*

氣

{ *vaporigi*

自成氣 物自蒸發。

(7°) ing

此字母所表示含受之意如筆幹含受筆首也如指
 套含受指尖者也 (指套是縫綸時所用之器中國此器
 係與指環同狀。

fingro

指

plumo

筆首

fingringo

指套

plumingo

筆幹

ing 之用法與後文 *uj* 之用法不同宜明辨。

(8°) ind

此字母所表示之意為中國俗語所有而為中國雅
 文所無大抵與值字之義相近設一語如下以示
 此字母之用法。

假如有一書其內容甚劣則可曰此書不值一盼。
 可曰此書不值盼。此語內之值字即是 *ind* 之義。

假如有一書甚劣甲乙二人商量甲欲加柳葉之裝釘。

乙止之曰，此書不能受此裝飾，此語內之配字即是 ind 之義也。

{ legi 誦
 { leginda 值誦的 配誦的。

{ tiu libro estas leginda
 { 此書是配誦

「此書是配誦」一語以中國習慣之文能衡之則不可解。
欲令此語醒豁則宜譯曰：此書有可誦之價值。

(5°) et

此字母所以表示減縮之意如下例：

{ <u>mbinto</u>	山	{ <u>varma</u>	暖
{ <u>monteto</u>	邱	{ <u>varmeta</u>	溫

(10°) eg

此字母所以表示握增之意如下例：

{ <u>granda</u>	大	{ <u>domo</u>	屋
{ <u>grandege</u>	巨	{ <u>domego</u>	魏屋
{ <u>ridi</u>	笑	{ <u>marŝi</u>	走
{ <u>ridige</u>	大笑、謔	{ <u>marŝegi</u>	奔

(11°) ej

此字母所以表示場所如下例：

{ <u>preĝi</u>	祈禱	{ <u>lerni</u>	學
{ <u>preĝejo</u>	祈禱之所、教堂	{ <u>lernejo</u>	學之所、校

(12°) em

此字母所以表示偏僻之意如下例：

{ <u>labora</u>	勤為的	{ <u>trinki</u>	飲
{ <u>laborema</u>	習于勤為的	{ <u>trinkema</u>	好飲者
{ <u>paroli</u>	談	{ <u>mangi</u>	食
{ <u>parolema</u>	健談者	{ <u>mangema</u>	貪食者、饕餮

歷閱前文，閱者可悟世界語之簡妙，因一字可作幾用也。

(13) er

此字母所以表示成分之意如下例：

{ greno
grenero麥沙
麥粒{ sablo
sablero沙
沙粒

閱者注意于此二字之出音如 grenero 之第四字母
 儿不可与第三字母成聲而宜与第五字母 e 成
 聲。試于此字母之下作线以表其拼合成聲之証

如下：grenero：以此成聲則是。grenero：以此成聲則非。

前頁於 disiri 之下曾言此字內之第三字母 s 不
 宜与第四字母 i 聯誦因 dis 是接首語故其三
 個字母 dis 須聯誦也。閱者于此可生一疑。蓋
 接首語之諸字母既須聯誦則接尾語之諸字母
 如 er 似亦宜聯誦也。然何以 grenero 之 er
 則須分截而誦之乎。

於此質問編者答之曰：凡係接首語則其諸字母恒
 聯誦凡係接尾語則其諸字母宜分誦也。試續寫
 前此之字以表其誦法之是非如下式：

kokinokokidotrançilolampistolernigilernigilegidamontetoridegilernijolaboremasablero

以此誦法為是

kokinokokidotrançilolampistolernigilernigilegidamontetoridegilernijolaboremasablero

以此誦法為非

{ legi
 { legebla
 { legebleco
 { ebla
 { ebleco

誦
 能誦的

能誦之性質(能誦之物)

能的、可的

能力、可力、做得到之事物

(17) ad

此字母所以表示動作之延長者、如演說、演說之延長者也、如長讀、長讀之延長者也、

{ paroli (動詞) 說
 { paroladi (動詞) 演說
 { legi (動詞) 誦
 { legadi (動詞) 習誦

{ parolo (名詞) 說
 { parolado (名詞) 演說
 { lego (名詞) 誦
 { legado (名詞) 習誦

(18) ar

此字母所以表示羣集之意、如下例

{ arbo 樹
 { arbaro 森林

{ kampo 田
 { kampero 鄉野

森林者樹之所積也、鄉野者田之所積也、

(19) an

此字母所以表示支派之意、或偏正之意、所以表示黨類之意、如下例：

{ urbo 城市
 { urbano 城中之人
 { scienco 科學
 { sciencano 科學家

{ matematiko 算學
 { matematikano 算學家
 { esperanto 世界語
 { esperantano 世界語者

(20) aj

此字母所以表示有形之性或質、與 ec 參觀、

{ mola 柔(譯言之、而不指定有形或無形)
 { molaĵo 柔(物之柔、有形者也)
 { moleco 柔(人性之柔、無形者也)

(21) ac

此字母所以表輕微之意、中國雅文中無此字、而俗語中則有此口氣、譬如甲氏是化學師、但非是高等之化學師、則俗語將稱曰此小化學師也、假如乙是醫生、但非是高等之醫生、則俗語將稱之曰小醫生、此小字並非真生大小之小字、亦非有輕賤之意、惟語氣中有此輕微之狀態耳、

{	kuraçi	醫治
	kuraçisto	醫生
	kuraçistaĉo	小醫生 庸醫

(22°) 0120

此字母所以表示分數分數者猶云若干份之一也。
如二份之一、此三份之一、此四份之一、均是分數
也、設例如下：

{	du	=		{	kvar	四	
	duono	二份之一	$(\frac{1}{2})$		kvarono	四份之一	$(\frac{1}{4})$
{	tri	三		{	kvin	五	
	triono	三份之一	$(\frac{1}{3})$		kvinono	五份之一	$(\frac{1}{5})$

(注意) 算學上之分數之名稱、只有一種即若干份之一
是也、其寫式如 $\frac{1}{n}$ 是也、中國有三份之二之稱、
有二份之三之稱、有……之稱、此係荒謬之
稱、蓋三份之二宜稱曰二個三份之一、如 $(2 \times \frac{1}{3})$ 是
也、二份之三宜稱曰三個二份之一、如 $(3 \times \frac{1}{2})$ 是也、
惟因 $2 \times \frac{1}{3} = \frac{2 \times 1}{3} = \frac{2}{3}$ 、世俗見 $\frac{1}{3}$ 名曰三份
之一、遂貿然名 $\frac{2}{3}$ 曰三份之二、此真所謂差以毫釐、
謬以千里者也、蓋 $\frac{2}{3}$ 只可名曰二個三份之一、斷不
可名為三份之二也、

由此類推、再設數式如下：

$\frac{5}{4}$ 此式宜名五個四份之一、不名四份之五

$\frac{7}{9}$ 此式宜名七個九份之一、不名九份之七

$\frac{12}{2}$ 此式宜名十二個二份之一、不名二份之十二

$\frac{1}{15}$ 此式宜名一個十五份之一、不名十五份之一

$\frac{24}{18}$ 此式宜名二個十八份之一、不名十八份之二

總言之、算學上只有“幾份之一”之語、而無幾份之幾、

算學上舊稱之背謬此外尚多惟茲係編述世界語之文規故不暇兼詳算學。

(23°) obla

此字母所以表示倍數。

$\begin{cases} du & = \\ duobla & = \text{二倍} \end{cases}$
 $\begin{cases} tri & \text{三} \\ triobla & \text{三倍} \end{cases}$

如 $4 = 2 \times 2 = 4 \times 1$

$6 = 2 \times 3$

$8 = 4 \times 2$

則四是二之二倍也。

則六是三之二倍也。

則八是二之四倍也。

(注意) 中國俗語有一倍之稱。一倍者猶云以一乘之也。如五之一倍仍是五。三之一倍仍是三也。

(24°) ofo

此字母所以表示集一之意。集一者。集合若干件而成一件也。以下例：

$\begin{cases} \text{veni kvarope} \\ \text{四人同來} \end{cases}$
 $\begin{cases} \text{marŝi kvarope} \\ \text{四人同行} \end{cases}$

閱者須察四人同行一語。行者未必僅是四人。惟行時每四人則為一羣耳。

(25°) uj

此字母所以表示包藏之意。

$\begin{cases} \text{mono} & \text{錢} \\ \text{monujo} & \text{錢袋、貯錢器} \end{cases}$
 $\begin{cases} \text{sukero} & \text{糖} \\ \text{sukerujo} & \text{貯糖器} \end{cases}$

$\begin{cases} \text{Ĥino} & \text{中國人} \\ \text{Ĥinujo} & \text{中國} \end{cases}$
 $\begin{cases} \text{Franco} & \text{法國人} \\ \text{Francujo} & \text{法國} \end{cases}$

(26°) ul

此字母所以表示人之具特別的能力者。具特別的性格者。以下例：

$\begin{cases} \text{riĉa} & \text{富} \\ \text{riĉulo} & \text{富人} \end{cases}$
 $\begin{cases} \text{juna} & \text{幼} \\ \text{junulo} & \text{幼人} \end{cases}$
 $\begin{cases} \text{scienco} & \text{科學} \\ \text{scienculo} & \text{精于科學之人} \end{cases}$

閱者須辨 *em* 及 *ul* 之不同，設 *A B* = 語如下，以明示其不同之迹。

<i>scienco</i>	{ <i>sciencemo</i>	科學家	A
	{ <i>scienculo</i>	科學家	B

A 語之科學家，凡人之喜習科學者皆是也。
B 語之科學家，乃人之已精於科學者是也。

(27°) um

此字母用于未定之處，如假領，如假袖，不可竟謂之領，竟謂之袖也，故用 *um* 以區別之。

<i>kolo</i>	領
<i>kolumo</i>	假領 (衣服上之領也)

(28°) $\left. \begin{array}{c} \hat{c}j \\ \underline{\underline{nj}} \end{array} \right\}$

此二種字母其一用于陽類之人，以 $\hat{c}j$ 是也，其入一用于陰類之人，以 *nj* 是也，而均可以表示暱愛之意，所以表示親狎之狀態。

{ <i>patro</i>	父	{ <i>filo</i>	子
{ <i>patrĉjo</i>	愛父	{ <i>filĉjo</i>	愛子
{ <i>patrina</i>	母	{ <i>filino</i>	女
{ <i>patrinjo</i>	愛母	{ <i>filinjo</i>	愛女

此種暱愛及親狎之意態，中國語固有此情，而中國文無此字，今加愛字，仍嫌未確。

接首語及接尾語之規則已畢，惟編寫時未依字母之次序，茲再依字母之次序複寫如下，惟不再加解說。

所以複寫而又以字母為次序者，欲令學者容易化記也，掩卷直憶，依此次序以默思可也。

編者有一語為學者告：接首語之法有十，接尾語之法有二十九，學者初時必厭其太繁，然而不繁也，若在法國語，則其繁

有數十倍于此者。試僅取世界語之 1st 之一例以與法語相比較
則其簡與繁已顯矣。

dentiste
mécanicien
peintre
philosophe
géologue
chauffeur
jardinier

法語

dentisto
mekaniisto
pentristo
filosofisto
geologisto
hejtuisto
gardomisto

世界語

職業于治牙者
職業于機器者
----- 糊漆者
----- 哲學者
----- 地質者
----- 燃火者
----- 園藝者

僅就上列之法文觀之。其結尾已有七種皆所以表示職業。而于
世界語則概以 isto 為結尾。其簡捷不顯然矣。況法語之所
以表示職業者。不止此七種也。

由此類推。則學步少信世界語之優妙矣。世界語之簡易而仍完
備而尤富裕而尤工雅之迹。亦可見矣。

接首語 (10)

1) al	去向
1) bo	姻戚
1) dis	分析
4) { ek
eks
et
en	起點
舊意向
外意向
-1) ge	中類
1) mal	反意
1) re	再

5	{ ad
ar
an
aj
ae	動作延長
羣集
黨派
有形的
庸碌	
	{ et
eg
ej	減小
增大
場所	
	8	{ em
er
ec
estr
ebl
in
id	性向
成分
無形的
首領
能可
陰類
羣雅

接尾語 (28)

8	{ il
ist
ig
ig
ing
ind	器止
職業
使致
自動
含接
值	
	3	{ oho
obl
oy	分數
倍數
焦一
		3	{ uj
ul
um
ej
ny

將接尾語系統摘錄如上。其所以使學者易記者。係之如接首語
中以 a 為第一字母者有五種。則學步少於檢卷。記憶此五種。

第十二節 箇字之表

表內所列之箇字或基代名詞或是前列詞或是貫詞……本宜條述縷解惟若集成一表則學習尤易閱者先熟誦此表內之諸字後文再詳解(表內諸字之外更有他字惟此表內諸字是習用者)

未定的	個人的	物事	量	處所	狀態	主權	性質	緣故	時
未定的	il 其	io 其物	ion 若干	ie 其處	iel 其狀	ies 其的	ia 其	ial 其故	iam 其時
質同的 聯繫的	Kiu 其 誰	Kio 何物	Kion 若干	Kie 何處	Kiel 何狀	Kies 誰的	Kia 何	Kial 何故	Kiam 何時
指示的	tii 此	tio 此物	tion 此量	tie 此處	tiel 此狀	ties 属于此	tia 此性	tial 此故	tiam 此時
成羣的	ciu 各皆	cio 各諸	cion 共總	cie 到處	ciel 種狀態	cies 属于諸人	cia 各諸	cial 總因	ciam 常時
負的 無的	eniu 絕無人	enio 絕無物	nemion 絕無	nenie 無處	nemiel 無狀	nemies 不属誰	nemid 無	nenial 無故	nemiam 無時(何)

上表中之諸字中國語中皆有之然却不易尋得整齊精確之迹
學者宜先將第一列之語字熟讀如 *iu ia* 之九字是也
於第一列之語字各加 *k* 即成第二列之語字

-----	<i>t</i>	-----	三
-----	<i>c</i>	-----	四
-----	<i>nen</i>	-----	五

表內之語字宜設例以顯之如下：

{ *iu parolis al li, kiam li eniris*
某人 語 于彼 當夫彼 進

以中國通常之語法譯之則此語之意如下：

當其進行之時有人與彼講話。

審此語則可悟 *iu, kiam* 之用法再作數語如下考察可也

{ *cu, kiu parolis al li, kiam li eniris?* } 當他進行之時
誰 語 于彼 當夫彼 進 } 誰與他談話乎

{ *tiu parolis al li, kiam li eniris* } 當他進行之時
此人 語 于彼 當夫彼 進 } 此人与他談話

{ *ciu parolis al li, kiam li eniris* } 當他進行之時
各人 語 于彼 當夫彼 進 } 各人与他談話

{ *neniu parolis al li, kiam li eniris* } 當他進行之時
無人 語 于彼 當夫彼 進 } 無人与他談話

iu kiu tiu ciu neni 之用法可以由此類推

注意：1) *cu* 字恒用于質問之語凡屬質問之語只須
加此字于首語尾則用符號？

2) *kiu* 之用法有二其一為質問其二為承接
質問之用法如上承接之用法另見于後不盡

詳述者、因其琢句之法較繁、恐初學世界語者不能速悟也、其實並非難悟、故先設例如下、其詳細之解說、則在後文焉。

{libro Kiu estas en mia poŝo estas bona.
書，其 在 于 吾 的 袋， 是 佳。

若以中國語法譯之、則宜以下：

{在吾袋內之書佳。
書之在吾袋者佳。

3°) Kiu 若用于聯繫、則非但用以代人、亦用以代物、如上語之書是也。

4°) 上語之 Kiu，所以代書字、則是代名也。

5°) 前語之 Kiam，係均作前列詞用、學者先注意此點、其詳則見于後文。

6°) Kiam 若用于質問、則宜加 CU 于語首。

7°) 試閱前述之中國語及世界語、其次序相倒。
{在世界語為：此人与他谈话當他進行之時。
{在中國語為：當他進行之時此人与他谈话。
在世界語、恒以重要者置于前、以副助者置于後。
谈话是全語中之重要者、進行是全語中之副助者、故世界語之次序、以「此人与他谈话」置于前也。

若欲以次序倒之、亦無不可、如下

{Kiam li eniris, tiu parolis al li.
當 他 進行 以 与 他 谈话

以進行置于前、則全語注重之處、在進行、而谈话乃成副助矣、此點是世界語精確之處。

再將 io 之用法設例于下：(又 kio tio cio nemio)

{ cū vi faris ion antaŭhierau }

{ 是¹ 汝² 曾³ 爲⁴ 事⁵ 昨日 }

此語若用中國尋常語勢則如下：昨日汝曾作事乎？

{ pri kio vi parolas, ? kion vi volas ? }

什麼 你 講

什麼 你 要

你講何事物乎

你要何事物乎

你講什麼乎

你要什麼乎

注意：pri 之用法詳于後文、中國語內無此字

{ mi nemiam diras tion al mia amiko }

予 永不 語 此 于 吾 友

cio tudas min, mi ne scias kion fari

一切 問 吾, 吾 不 知 何 為 (為與做同)

注意：此處中國語內之何為、猶言作何事也、非言因何事也、中國語內、多字同而義異者故易渾也。

{ nemio mankas sur la tablo, mi manĝu ! }

無物 缺少 于 桌, 請 吃!

桌上不缺一物、吾等可進餐矣

注意：中國文語不一致、閱者于吾等吃三字、必厭其俗、然而其義却確也、若不用吃字、則句法須大、中國文之艱難、此即其一端也、編者于此類之處、不短祛俗而就雅、雅則無語法、所以引人于難之處矣。

(14°) ec

此字母所以表示無形之性或質(以下例)

<u>rica</u>	(形容詞) 富	<u>bona</u>	(形容詞) 美
<u>ric<u>eco</u></u>	(名詞) 富	<u>bon<u>eco</u></u>	(名詞) 美
<u>granda</u>	(形容詞) 大	<u>malgr<u>anda</u></u>	(.....) 小
<u>grand<u>eco</u></u>	(名詞) 大	<u>malgr<u>ande<u>co</u></u></u>	(.....) 小

試再用小字以顯明 ec 之精確之義

假如有語曰：此人甚小。

此語內之小字有二義或則性格之小、或則体裁之小也。若就体裁而言則小是有形者也。若就性格而言則小是無形者也。

{ 有形者以 aj 為接尾語 (見于後文)

{ 無形者以 ec 為接尾語

(15°) estr

此字母所以表示首領之義 (無形之首領) (以下例)：

<u>Ŝi<u>po</u></u>	汽船	<u>lerne<u>jo</u></u>	學校
<u>Ŝi<u>pestr</u><u>o</u></u>	船長	<u>lerne<u>jestro</u></u>	校長
<u>Ĥinu<u>jo</u></u>	中國	<u>Franc<u>ujo</u></u>	法國
<u>Ĥinu<u>estro</u></u>	中國皇帝	<u>Franc<u>estro</u></u>	法國統領

(16°) ebl

此字母所以表示能力之意 (此能字在中國文則意不顯明在中國語則意不顯明俗語之做得三字與此能字之意相近) (以下例)

<u>kredi</u>	信	<u>legi</u>	讀
<u>krede<u>bla</u></u>	- 可信的	<u>lege<u>bla</u></u>	能讀的

能讀的之義再詳述如下：

假如某書之字迹不清楚則可曰此書不能讀也。

假如某書之字迹頗清楚則可曰此書能讀的。

假如某書之語意不清楚則可曰此書不能讀的。

假如某書之語意頗清楚則可曰此書能讀的。

再設二字如下以明示世界語變化之易而妙。

第八節第十四條之飲字之用法、I 之三時為主動之用法、
II 之三時為被動之用法、茲再作圖以顯示之。

飲 *trinki*

主動

被動

將時 { *mi estas trinkonta*
予是飲者
(予者飲之人也)

{ *ĝi estas trinkota*
彼是飲者
(彼者被飲之物也)

現時 { *mi estas trinkanta*
予是飲者
(予者飲之人也)

{ *ĝi estas trinkata*
彼是飲者
(彼者被飲之物也)

過時 { *mi estas trinkinta*
予是飲者
(予者飲之人也)

{ *ĝi estas trinkita*
彼是飲者
(彼者被飲之物也)

La Revuo

Internacia monata literatura gazeto en Esperanto.
La sola kiu estas honorata per la konstanta kunlaborado
de *Dr. L. L. Zamenhof. Ĉefredakto de lingvo Esperanto.*
kaj de eminentaj esperantistoj de ĉiuj landoj.

La Revuo publikigas novelojn, teatraĵojn, romanojn, poeziojn, sciencajn studojn
pri popolmoziko, historio, geografio, etnografio, ĝi havas ankaŭ bibliografian parton kaj
literaturajn kronikojn.

La Revuo en 8, granda formato, havas paĝojn da teksto, kaj plie subkovrilajn
zokolorajn paĝojn, sur kiuj troviĝas anoncoj, reklamoj kaj tre interesa fabeloj por
la ĉefaj tutmondaj esperantistoj. Ekzistantoj.

Konkursoj estas organizitaj
Ĉiu jaro de "La Revuo" komenciĝas la 1 de Septembro
Specimenoj estas senpage senditaj

Ĉefaj Abonejoj:

Francujo - Librairie Hachette et Co, 79, Boulevard St Germain. Paris,	Fr. 6.
unu numero 50 cent. jara abono	
Ĉeĥoslovakio kaj Aŭstrio - Esperanto Verlag Moller et Kocel, Lindenstr. 18-19, Ĥeĥin, unu num. 45 pen. jara abono	115. 5."
Granda Britujo kaj Kolonioj - The British Esperanto Assoc., Museum Station Building, 133-6, High Holborn London W.C. unu numero 6 pen. jara abono	S. 6."

Oni akceptas pagon de l' abono nur per poŝtmandato aŭ ĉeko.

Esperanto, duomonthata internacia gazeto en Esperanto.

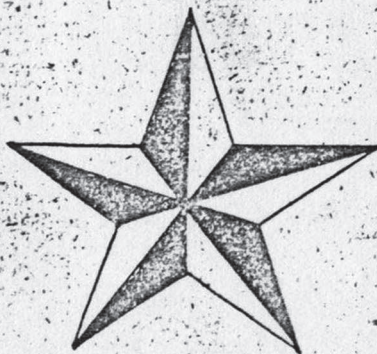
Oficiala organo de la Universala Esperanto-Asocio.

Direktoro: H. Hodler, 8, rue Bovy-Lysberg, Genève (Svis) Fr. 3." Dim. 120

Internacia Scienca Revuo, monata;

Direktoro: R. de Saussure, Administraĵo: Internacia Scienca Oficejo, 8, Rue Bovy-Lysberg, Genève (Svis). 7." " 2.75

植維之科学
雜誌

UNIVERSALA ESPERANTO
BIBLIOTHECA

5340

No 4 & 5

1910.

Augusto

MINA-ESPERANTA
Quinonata

REVUE TO

科學文學

中國語, 世界語

第四号
第五号

雜誌

總編輯
華南圭

內容

紙之用途日廣	米尺之制之現勢	世界語之修習
煤油之仿製	世界語文規	世界語與武備
算學豈深何乎	漁象(動物用法)	箴言 寓言
氣壓之戲驗(以中張之手捧琉杯)	智諧	
重心力之戲驗(于椅背銜糖)	情符(詠詩徵)	

著作員

各冬氏
簡來氏
阿希代力氏
白衣草氏
萬氏
飛諾氏
其榮氏
謝非氏
諾愛而氏
特叔西氏
漁來特李氏
珊耶氏

巴里高華師範校教員
科學博士巴里其校校教員
飛其廷表明家飛能金經理
科學博士巴里雲雲校教員
科學博士瑞士京城大校教員
中校教員科學博士
萬國度量局之從理
巴里多英士校主教員
醫學博士華璠
物理學博士
海軍海道從藝師
大校巴里博士會之議員

總編輯通信所: 法國, 巴里 R^e. 5° 1/60, 42, Rue de Montreuil & Aubert, Paris

中國總發行所: 上海商務印書館 CHINESE BOOK CO. Ltd., Shanghai, China

Alnu ekzemplero kostas 50 ctm ()

219

著作員之一班

特叔西氏

Sr René Sausure Sr Oocento Cela

篤氏

Sr Wm Dor Presidente de C. E. H. A.

其榮氏

Sr G. B. Guillaume Dir. adj. de internacia oficejo de peso kaj mezuroj

蘭林氏

Sr Laidant Elĝamentisto de politika lernejo

諾愛耳氏

Sr Wm Noel Nancy

滙東特李氏

Sr Koller del Isla Marea hidrographa ĉefingenerio

珊珊氏

G^r Sebeck Membro de la Franca Instituto.

其耳木氏

K^r G. B. Guilmet Kapitano

紙用之日廣

紙之用途日廣一日。某報曾述有一造紙新廠其資本金為五兆。俾能專造紙片以供製造家具之用(桌椅厨箱……)

此種紙片以木漿為原料而又加不銹之鹽或他種質料以合于各項製造之用。

勿謂此紙所製成之家具殆與兒玩之具無異也。此家具雖受重壓而不撓動。其堅固可父子相傳焉。

此種假木其性可柔和如松或堅勁如槐櫟

家具之外又可以作地板、橋板、又可以作壁、可以作車、可以作舟、可以作鐵路之車以及種種他器。

紙之用途不但以上所述也。今又可用紙以製衣焉。此衣只能通用一次。(一次者非謂真是一次的也。猶言不能如布之可以改作也)其價極廉。雖須多置而仍較用布衣為尤儉。且此質之衣不受浸漬(可以禦雨)

此外又有紙製之浴衣其性極佳且吸水。一吸即乾。

紙之用途更有廣者。則以為牀墊之石垂。則以為外袍之襯。而電扇則又用以為阻電之具。

德國某工廠已用紙以製浴衣矣。其質柔和而極恆適于人膚。

*Monodonantoj por
propagandi esperanton
inter Kinanoj.*

5to Li . Hon-Kow, Chine. 80¢
5to D^{ro} Y. B. Brossard, La Prairie, (Canada) 5¢
5to P. Tarnow, Katowitz, 4¢
5to Tchéou way, Paris. 5¢

助款誌謝

向仲野先生五十佛郎

林敦民先生二十-----

孫雨晴先生十六元(六元)

特胡氏先生三十-----

李瑞生先生二十-----

勃洛沙氏先生五-----

打耳怒氏先生四-----

周星槎先生五-----

已曾詳載于
本誌第三号

煤油之仿製

(煤油即為礦油，是天然之礦質，而今已有法可以仿製)

在英國已曾作仿製煤油之試驗，在利物浦左丘。某博學家及知古海內之某
魚之質可用以仿製煤油，許多工業家曾依其法而獲多魚，且蒸溜之，以冀收取大煤
油，然尚未有結果。該博士乃加益于魚內，其試驗三事如下：

將多量之魚，納于木箱而加鹽，將此魚蒸溜之，即獲多量之煤油，其質極佳，能供海
港之海燈之用。此油雖適用，而價却不廉，該工廠能否久支，尚未可知。

然此項發明，極是科學上之利益也。煤礦及油井雖必有涸竭之一日，而距
今尚遠，由此發明而加以工業之逐漸進步，則當煤礦及油井涸竭之時，
必人正可利用此仿製之煤油矣。

(譯者既曰：吾人于科學工業，未加研究之前，見歐人用鉄鑛鑿鑿，然
憂之曰：鉄鑛罄後將奈何？見西人煙煤鑿鑿，又竊：然憂之曰：煤礦
罄後將奈何？吁！此實是杞人之憂也。今之鉄礦固未罄也，而他項金屬
已多發明矣。今之煤礦尚未竭也，而雪已可以代之矣。水力已可以代
之矣。空氣又可以代之矣。且也，木尚未罄也，市更未罄也，而紙又可以代
之矣。(見第四号)科學進步極速，而發明者恒足以供吾人之用，而滄海桑田
三窮也。杞人在古時愚已可笑，吾等之智識何杞人之不若乎？雖然吾人若但能
飲食游卧，而不研究科學，則吾人將終于杞人而已，斯真大可憂矣！)

算學易習之明証

世界文明之進步殆全賴工業而工業之進步全賴科學而科學又以算學為經門算學是難事矣抑易事乎余答之曰極易。

高等算學之義盡人皆可悟也教歲之童子皆可悟也而世人不察徒驚為高尚詭為困難抑之誤矣。

堆垛之算術中國古算家稱為奇術者也而實可藉兒玩以明之其法如下：

以右圖與兒戲玩時以平方紙板砌成即是堆垛其第一垛只函一板其第二垛函二板其第三垛函三板其第四垛函四板……其第六垛函六板。

欲知紙板之總數只須用加法耳。

$$A) \quad 1+2+3+4+5+6=21$$

細察A式內之6與21之關係欲由6以得21。

只須以7乘6而又不以2分之耳。

$$21 = \frac{6 \times 7}{2}$$

6者何A式內末項之數也7者何6加1也然則

算理之定律已顯明矣可作公式如下：

$$B) \quad 1+2+3+4+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}$$

以右圖二第九垛所函之圓紙為八則 $n=8$ 。則圓紙板之總數可依公式而頃刻得之

$$\frac{8(8+1)}{2} = \frac{8 \times 9}{2} = 36$$

假令有一堆其第一垛為1其末垛為100則即可頃刻求得其總數

$$1+2+3+\dots+100 = \frac{100 \times 101}{2} = 5050$$

若以平方紙板授于已習加減乘分四術之童子令其作堆戲玩且令其只用

法以求得低板之總數，練習之後，彼自能窺見定律，彼自能建立公式也。B。

代數學中有求奇數之和之公式，亦可用低板之戲玩以明其理。

以公式列于下：

$$1+3+5+7+9=5^2=25$$

五个奇數

右圖恰是正方形 $5 \times 5 = 5^2 = 25$

1 至 9 為五个奇數，其和等于 5^2 。

則若欲求 7 个奇數之和，即可

算之，而知其為 $7^2 = 49$ 也。

則若欲求 11 个奇數之和，即可

算之，而知其為 11^2 也。

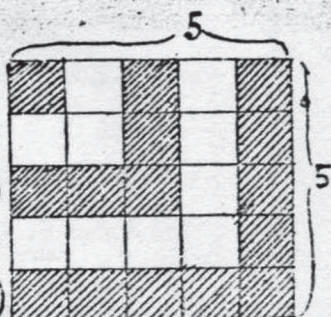
1 (黑板)

3 (白板)

5 (黑板)

7 (白板)

9 (黑板)

代數學內又有求諸數

之平方總之和，其公式

下：

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + \dots + n^2 = X$$

欲知 X 之為數，亦祇須用

低板以作兒玩，假令欲知

$1^2 + 2^2 + 3^2$ 之和，則作砌

成圖(1)共画 14 格，又作

圖(2)亦画 14 格，又作圖

(3)亦画 14 格。

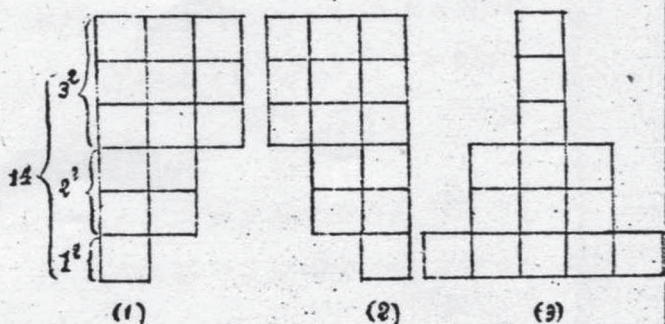
將此三圖併集，則成圖(4)。

然則圖(4)所画之格數是

3×14 也，即是 $3(1^2 + 2^2 + 3^2)$

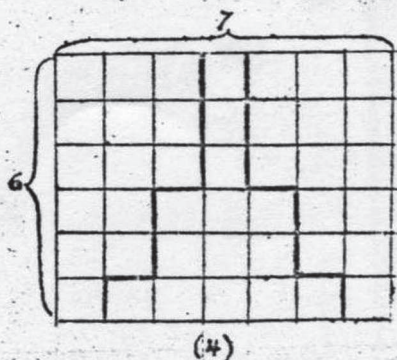
也。

則欲知 $(1^2 + 2^2 + 3^2)$ 之

$$6 \times 7 = 42$$

$$\frac{42}{3} = 14$$

(4)

究是若干只須先導圖(4)之面積則以3分之也即如下式是也。

$$\frac{1^2 + 2^2 + 3^2}{3} = \frac{6 \times 7}{3} = 14$$

欲導圖(4)之面積只須知其二邊因此形是長方形也。

察此長方形之二邊為6及7夫6者何即是 $1+2+3 = \frac{3 \times 4}{2}$ 也(勿忘所得之和是自 1^2 以達 3^2)

夫7者何即是 $(2 \times 3 + 1)$ 也。

然則所求之和若自 1^2 以達于 n^2 則長方形之二邊為 $\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)$ 及 $(2 \times n + 1)$ 也。

則長方形之面積為 $\frac{n(n+1)(2n+1)}{2}$ 也然則所求之和為 $\frac{n(n+1)(2n+1)}{2 \times 3}$ 也。

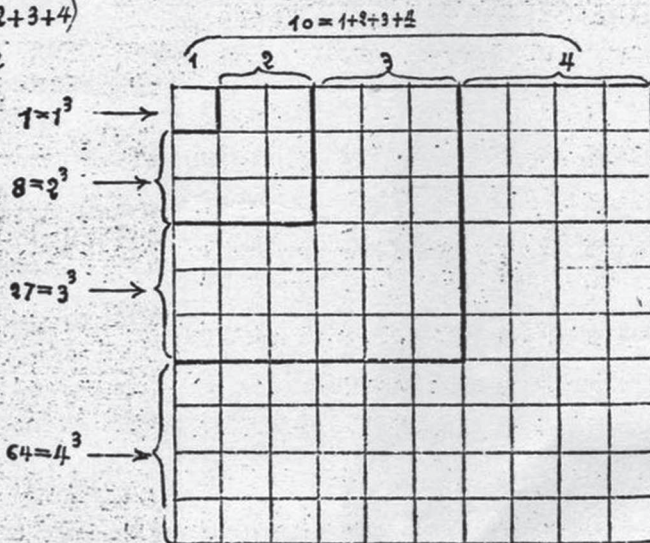
此即代數學內之公式此已是高等代數之理作用紙板以與童子玩戲玩戲教次童子亦自能觸悟而窺此定律焉。

4) 用相似之法即可求三方積之和

$$1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + 4^3 = (1 + 2 + 3 + 4)^2 = 10^2$$

據圖即可作公式如下

$$1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2$$

5) 代數中之對數人往往視為高深者也然其理太甚易明假令作四方格如下
 圖于第一格內置二豆第二格內置四豆四豆是二豆之兩倍。
 又于第三格內置八豆八豆是四豆之兩倍。

又置十六豆于第四格內，十六豆是八豆之兩倍。
此圖之象，即是对教之理，对教以斯而已，豈有幻理在？
試釋明于下：

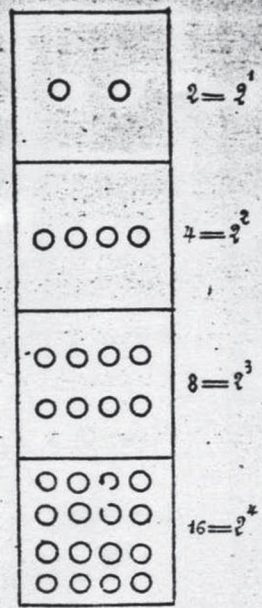
依此圖象之規律，則豆教之倍增，實由于格教之逐增。
則格教之逐增，是原因，豆教之倍增，是成效也。
格教即是对教之对教，而第一格中，二 = 五，即是基教。
據此圖，以与对教之空義相比較，則空義更顯明矣。
亦將对教之空義錄述如下：

空義曰：某教之对教者，即是基教之指教也。以此
基教昇直于此指教，仍得該某教。

再釋明如下：

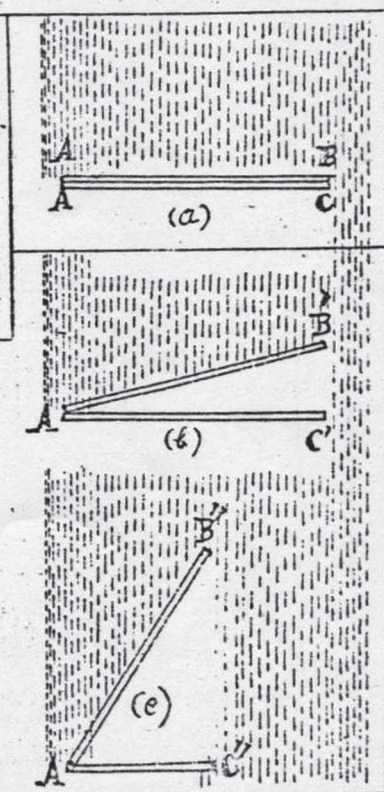
- 以第三格：
 - 2 是基教。
 - 3 是 2 之指教，即是基教之指教。
 - 8 是某教。
- 如第四格：
 - 2 是基教。
 - 4 是 2 之指教，即是基教之指教。
 - 16 是某教。

以 2 昇直于 3，則 $2^3 = 8$
以 2 昇直于 4，則 $2^4 = 16$

6) 三角學內之余絃其理尤易明。

假令 AB 是木條，引于平地之面，為圖 a。
假令細雨初降，其時絕無微風，而地面薄
濕，若移去木條，則地面上有乾痕，為 AC
是也。
為圖 b，若木條之勢為 AB'，則乾痕為 AC'。
為圖 c，若木條之勢為 AB''，則乾痕為 AC''。
所謂余絃者，即是 AC 与 AB 之比例也。

六即是 AC' 与 AB' 之比例也六即是 AC'' 与 AB'' 之比例也盖即是木條之長与乾
痕之長之比例也盖即是木條之長与其落影之長之比例也
因其是比例故可寫作算式如下：

$$\frac{\text{全長}}{\text{原長}} = \frac{AC}{AB} = \frac{AC'}{AB'} = \frac{AC''}{AB''} = \frac{\text{落影之長}}{\text{原長之長}} \frac{\text{落影}}{\text{原長}}$$

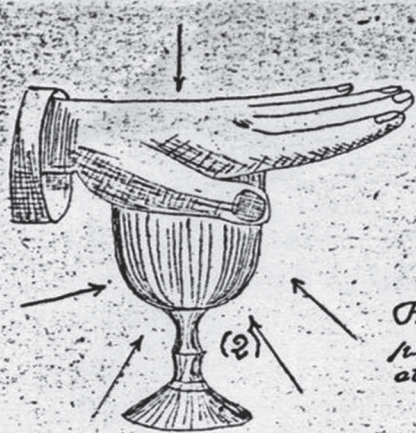
若于午正用日光以証示之其理亦易明盖暗影猶乾痕也在兩下則地面有乾痕在
午正之日下則地面有暗影也

7) 微分積分 算學之最上乘為微分及積分而其基理之淺顯人：能悟
(中國以相乘而得之數為積以相加而得之數為和則和与積絕非同物也中國所稱
之積分于算理為和而中國昔日誤用積字當得舊譯中之劣迹不少以其一端也惟
該字今已慣用則姑沿用之)

金海之水實集杯水之集也則杯水是微分數金海之水是積分數也
地球之大殆是沙粒之集也則沙粒是微分數地球全作是積分數也
假令有錢象為磚而成則一磚之量是微分數錢象全作之量是積分數也
既知一磚之量而欲求知錢象全作之量則固有術焉此即是積分術也
微分積分之基理易明以此則微分術及積分術豈難事乎

氣壓之戲驗 以伸張之手舉琉杯

以圖A以手伸張各指平併欲舉琉杯只須利用真空之理
以水充滿琉杯以手蓋于水面務令杯沿全貼着于手背則杯即可隨手而昇
其故則因杯內無空氣而手背及杯之兩牆則均有空氣壓迫如圖上之箭是也
故手舉而杯不墮之也蓋杯之墮之也乃空氣托之也
欲令杯內真無空氣不宜遽以手伸張而蓋于杯面以A圖之2宜先作
第二圖之勢次乃迅然將各指伸直而成第二圖之勢
所用之杯宜較手掌之面積略小

(A)

Prüvo amuza
pel premo de
atmosfera.

(1)

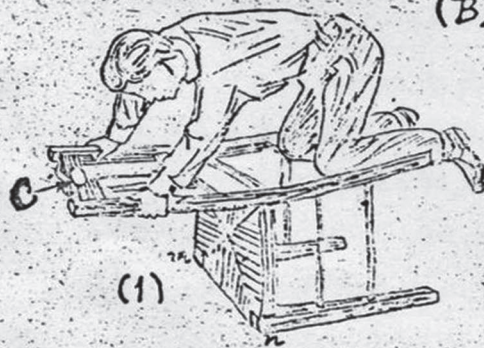
重心力之戲驗

將一椅倒之，前牆貼着于地，乃置一糖于靠板之端，或置一紙，乃令人居于椅而以口取此紙。

此事似甚極易，只須以膝跪于椅，折腰俯首而以口吸取之也。然若未審重心力之理，則椅向前傾而人墮之矣。此B圖之第二象是也。惟若審慎為之，務令全體及全椅之重心力，不落於 m 點之外，則椅必不傾。

Prüvo amuza pel
centro fresa.

(B)

(1)

(2)

(續第四) 第十二部代名詞

推廣世界語之法

沒有人急需一種語言以資談話或文直於此時而告以世界語則世界語之推廣相易。

遇人之欲游歷他國或欲與他國人通信而乃以利益示于此人以此利益係藉吾等文悟之利器而獲者則吾等固可造就多人也。(文悟之利器即是世界語也)

然非人：欲游歷他國或與他國人通信也。之人也。若但因其折服于世界語之理據而不研究之則實不足以使其銳進且救時之效或因時乏或因他項困難而彼即廢置矣。

惟當其人欲與他國人交通之際乘此機而引導之則必有結果焉。

然則法人宜使法人之在其國者同知世界語又宜使異國人之在法國者同知世界語而在該地之世界語者亦宜依此行之。

所難者惟對於前述之人耳(人之不欲游歷又不欲交通者)此此法亦可緩行之也。

凡他國人之在某地往來相識于社會或社團位人久在某地自能稍慣于其語。然其所以致此全賴于一己之經驗費心致許費時致許始能達于此境也。該人若遇其暫來之同國人宜將其所經歷之困難詳告之乘機即以世界語推廣焉。試舉一例則凡法人宜與異國人之社團之在法國者交通又與法國社團之在他國者交通而誘掖之也。(化成其為世界語者)

且也異國人之有益于世界語之推廣于其所居之國假定有異國人至某店且不解商人之言乃詢之曰：子操世界語乎？又另有異國人多名至該店詢之如前。

若干時之後此商人為其事業所誘掖而自研究世界語焉。蓋已為利益所折服也。此利益者即互相解悟也。

由此觀之則吾等可決言如下：

吾等不但宜誘掖國內之人宜更誘掖吾國人之在他國者宜更誘掖他國人之在吾國者賴此法也。吾等可收益于和平。吾等勸吾中國友人用此法以推廣世界語蓋在中國各埠之歐人及他國人均甚多也。

Tri la Propagando. (推廣世界語)

Estas nedubleble ke oni facile konvinkus iun pri la taŭgeco de internacia lingvo, se oni parolas al li pri tio, en la momento, kiam li bezonas ĝin.

Certe oni sukcesas varbi multajn personojn, montante al ili la profitojn, kiujn alportos al ili la alprenado de nia interkomprenilo, en la okazo kiam ili deziras vojaĝi alilande, aŭ korespondadi alilingvanoj, sed se tiuj personoj ne tiuj bezonas vojaĝi aŭ korespondadi, ili konvales lerni Esperanton, nur pro teoria konviko; tiu sento ne ĝenerale sufiĉas por ke ili entuziasmiĝu por la ideo, kaj, se, post, kelkaj klopodoj ili ne plu havas sufiĉan tempon, aŭ renkontas kelkajn malfacilaĵojn, ili forlasas la aferon.

Montante, se oni atingas tiujn personojn, en la momento kiam bezonante kaj ne sukcesante interkompreniĝi kun alilingvanoj, ili forte sentas la mankon de internacia lingvo, certe oni sukcesas.

Mondekmee, Francoj ekzemple, devas klopodi por konigi Esperanton al Francoj troviĝantaj alilande, aŭ al fremduloj troviĝantaj France. Kaj la esperantistoj de ĉiuj nacioj devas agi sammaniere.

La sola malfacilaĵo, kiun ofertas tiu metodo, estas atingi la supredicittajn personojn, sed ĝi estas forigebla.

Efektive la fremduloj, ĉeestantaj en iu lando, ĝenerale kunigas en societoj aŭ grupoj; certe tiuj, kiuj estas jam de longe en la lando parolas plimalpli bone la lingvon de tiu lando, sed ili konas, per propra sperto, la laboron, kiun ili devas fari por akiri tiun lingvon kaj la malfacilaĵojn kiujn ili ricevis dum tiu lernado; plie ili interrilatiĝas kun sumaciuloj, kiuj alvenas nur okaze, kaj ili havas specialan aŭtoritaton por montri al ili, pro kiuj motivoj ili devas klopodi por la disvastigado de internacia lingvo.

Do la Francoj ekzemple devas interrilatiĝi kun la fremdaj societoj ekzistantaj en Francujo, kaj kun la Francaj Societoj ekzistantaj en la fremdaj landoj, kaj klopodi por varbi ilin.

Plie la fremduloj povas multe utili al la propagando en la lando, en kiu ili troviĝas. Supozu ke en el tiuj fremduloj alvenu en iu magazeno, kaj, ne sukcesante kompreniĝi sin de la komercisto, diru: "Ĉu vi parolas Esperanton?", kaj ke kelkaj aliaj fremduloj alvenu intercelve, dicante la saman frazon; certe post kelka tempo, tiu komercisto atentu pri la afero, kaj ne multe ŝanceliĝos lerni Esperanton. kaj li estos bona esperantisto, ĉar li estos konvinkita pri la profito, kiun alportos al li nia interkomprenilo.

El tio ni povas konkludi, ke ne sufiĉas ke ni varbu niajn sumaciulojn ĉeestantajn en nia lando, sed ke ni devas ankaŭ varbi ĉe ni ĉiujn niajn sumaciulojn troviĝantajn alilande; kaj la fremdulojn ĉeestantajn ĉe ni. Aliparte, uzante tiun metodon, oni atingos la varbotulajn laŭ du flankoj kaj oni certe venkos.

Ili proponas tiun sammanieron al niaj ĉiuj amikoj kiuj speciale bone povas uzi ĝin en la ĉiuj arenoj, en kiuj troviĝas multnombraj Eŭropeanoj el ĉiuj nacioj.

Rollet de l'Isle.

米尺之制之現勢 (續第三号)

嚴敏之催發直待于半世紀之後。當夫 1861 之左右之十年此制之推廣極速。德國英國美國各採用此制或係自由採用或為法律所強迫焉。或則參用焉。若夫拉丁族之諸國則均毀棄其舊制而全改用新制。今日強迫採用之國已極廣。以德國為比。國以奧國為美國。.....不勝枚舉。

其間有僅參用米制而不盡毀棄舊制者其故如下：

美國于 1866 年宣布必用米制之法律。然其尋常日用之尺則未為法令所強迫。然在其各邦(美國係由各邦聯合而成)則却有法律強迫採用米制于若干事物。

迄 1895 年及 1902 年米制先通行于軍醫次則通行于各醫科。

若夫測量家及各科學家則固久已採用米制矣。

于 1866 年英國政府有採用米制之准許。1897 年英國之採用米制乃為法律所折衷。米制乃與其本國舊制平行。1906 年上議院欲欲以投票制定法律而下議院中有三十二票反對之。故其上議院所曾投票決定者卒未能推行也。

1891 年日本之採用米制為法律所裁決。

俄國則于 1900 年始有採用米制之法律。然每年尚有笑佳。二年之間。器具之關於米尺者已增 250000 件。日本增製米尺之秤砣每年達于 150000 副。

米畢

La nova situacio de la metrosistemo. (Daŭro).

Oni devas atendi jascinto duonon por ke fariĝu fortega antaŭenpuŝo, kaj tiu ĉi efektiviĝis tiel rapide, ke dum la jardeko komenis ĝanta en 1861, Germanujo, Usono kaj Anglujo rekonis ke ĝia uzado estas laŭvola, aŭ legoforta aŭ almenaŭ allusita. Siallank, la latindevenaj popoloj pligrandmulte ĵus oferis al ĝi siajn malnovajn procedojn de mezurado.

Nun estas longa la listo de la ŝtatoj, kiuj faris deviga la uzon de la metrosistemo. Ĝis ĝi estas kun ĝia konvinkoforto. Germanujo, Aŭstrujo, Belgujo, Brazilujo, Bulgarujo, Ĉilio,

Colombujo, Hispanujo, Francujo, Holandujo, Kongrujo, Italujo, Luksemburgujo, Meksikujo, Montenegrujo, Norvegiujo, Peru'ujo, Portugalujo, Argentina Republika, Rumanojo, Serbiujo, Svedujo, Svisujo, Uruga'ujo, fine, kelkaj ŝtatoj de Centra Ameriko. Poste, ia nombro da aliaj: Bolivujo, Danujo, Egipto, la Unuigitaj Ŝtatoj, la Unuigita Reĝlando kaj ĝiaj kolonioj; Grekujo, Guatemala'ujo, Japanujo, Kikaraga'ujo, Paraga'ujo, Rusujo, Siam'ujo, Turkujo, Venezuelo'ujo akceptis ĝin per la ĉuŝvola uzado.

Se la pli supre dirita listo postulas nenian detalon, male, tiu ĉi bezonas kelkajn klarigojn.

En la Unuigitaj Ŝtatoj, tion oni tio malmulte scias, la metrosistemo ricevis leĝoforton dum 1866, kiam la uzataj mezuriloj neniam estis sankciitaj de la leĝo en la Unuigitaj Ŝtatoj; sen akordiĝo kun la aliaj, la diversaj ŝtatoj leĝodonas en plej stranga diverseco. Sed, estas pli ol tio; dum 1895 kaj 1902 la metrounuoj oni derige enkondukis ĉiue en la militan medicinan oficejon, poste en la tulan hospitalan oficejon. Tiujn mezurilojn, nature kaj jam de longe uzas la Geodezio, same kiel la plej multo de la sciencoj.

En la Unuigita Regno, la metrosistemon oni akceptis jam de 1866, kaj post kelkaj paŝoj sur la vojo de la progreso, dekreto en 1897 donis al ĝi leĝoforton, same kiel posedis ĝin la malnovaj mezuriloj. En 1906, ĝian derigan uzadon voĉdonis la Ĉambro de lordoj, sed la leĝo estas forripuzita de la Ĉambro de la Komunumoj, le 22 de Marto 1907 kun tre malgranda plimultaro da 32 voĉdonitoj.

La metrosistemo havas leĝoforton en Japanujo jam de 1891, en Rusujo, jam de 1900, kaj en ĉiu jaro montriĝas progreso. Odum du jaroj oni stampokontrolis en Rusujo 250.000 metromezurilojn. En Japanujo oni ĉiujare kontrolas 150.000 seriojn da peziloj.

米尺之制之現勢 (續第四号)

米尺之制之廣傳僅是時候及習慣之問題耳。

米尺之漸：遠發僅賴其組織之優耳，而今日者尤覺其計數之優焉。採用此制之國既多賴此採用而受其利益者尤不可勝數也。

觀察于今日米制進歩之不息，頗有無窮之趣味，有時致勝于科學，有時奪席於工業，有時則竟生息於某場，其進行或速或遲而恒堅固而永無退步。

法國昔日曾以點為尺制之準个，一點約值米尺之三用，(三分之)

又曾以軀為尺制之準个，一軀約值米尺之三倍。

于未用米制之前，麥丹國之準个是利，約值米制之半瓦。

暹羅國舊尺之準个等于米尺之三倍。

日本舊制之一尺等于米尺之1.33，而其舊制之重量則等于米制之3.75。現正其習熟準備之時代，一旦以法令強迫之，則由參用以進于改用，其勢自易矣。

科學全作殆已與米制相伴，其非直於米制之外者僅毫末耳，即氣象學是也。在此氣象學英國舊尺，尚見用于英國學士，然于英美氣象重要之著作已多用米制焉。彼迂守舊習者既離多國之人民而孤不，即在其本國以內，亦僅能守其雙制，則其與害實多也。此固可於他日証示之而使其承認焉。

吾人目中，可日睹改制之日盛，今日世界，均已準備，惟只須提議耳，有一明証可述焉。

核計寶石重量之準个甚繁瑣，而不採用米制，殆因人未曾思及于此項耳。然四年以前，據報統而敘述，已有多人主張改用米制。二年前則萬國公會已公佈其改用之議，今者，四國已實行改用米制，其準个等于磅之二十份之一，(磅 = 0.45359237) 此新準个以米制之準个為基礎，不久必能推行，蓋十國以上已早有改制之意，此外之游移不決者，亦將感動而隨之也。

未畢

(Daŭro).

La disvastigo estas de nun tie ĉi nur afero de tempo, kaj de kutimiĝo. Jam post ion la metrosistemo estas akceptita, pro la sola forto de sia supera konsisto, al ĉiu nun aldoniĝas la alposto de la pligranda nombro de ĉiuj, kiuj jam nun ĝis uzas. Akceptante ĝin oni enirigiĝas en grandan rondon, kaj la profitoj kiuj rezultato de tio estas grandegaj.

Estas interese ekzameni, dum la nuna tempo, la senhaltan disvastiĝon progreson de la metrosistemo. Jam ĝi penetras en ian scienco fakon, alian tagon ĝi sin trovas en ian industrio fakon, baldaŭ ĝi definitive sin akceptigas en ian landon. Ĝi progresas rapide aŭ malrapide, sed ĉiam certe kaj sen ia regreso. Ĝi forĵetigas la malnovajn mezurunuojn, aŭ por mallonga tempo, kunestas kun ili. Kiel en Francujo je la komenco de la sangoj per mezurado, oni premieris dum iom da tempo, uzadon de futo da metrakcio kaj de klasto da du metroj, tiel en Danujo, antaŭ da akcepto de metrosistemo, oni havis finton egalan al duonkilogramo; tiel ankaŭ Siamujo posedas linga mezurilon ĝuste egala al du metroj, kaj ĵpanujo finton reprezentitan per la formulo $\frac{1}{3}, 3 \text{ metre}$, kaj pezonnuon egalan al $3, 75 \text{ kilograme}$. Tio estas atendimedo ĉiu celas faciligi la alkutimiĝon kaj ĉiu preparas, por la laŭvola uzado de la metrosistemo, la plenan aplikon de ĉiu ĉi, ĝis ĉiam estos deviga leĝo pri ĝi.

La scienco, preskaŭ en ĉiuj ĝiaj fakoj, alprenis la metransistemon; vero, nur unu sciencofako restis sibelata al ĉiu sistemo; ĝi estas la meteorologio, en ĉiu la anglaj mezurunuaj parte restis en la verkoj de la anglosaksoj sciencistoj, kaj nu aldonu, ke la partianoj de la metrosistemo devas tute kontente konstati, ke plimultiĝas la nombro de la metraj kalkuloj en la pli gravaj verkoj de la anglaj kaj amerikaj meteorologiistoj. Oni do povas esperi, ke en baldaŭ estonteco, oni rekonos la grandan ĝenon esti samtempe igita et la laboroj de ĉiuj aliaj popoloj kaj en konstanta lavalto en la enlanda du maniera kalkulmodo, ĉiu prezentas gravajn multelpojn.

La reformoj efektiviĝas, tiel diri, antaŭ niaj okuloj, kaj la mondo estas ĉiel bone preta por ilin akcepti, ke ofte sufiĉas proponi ilin, per tiuj vidi, ke ili plenakceptiĝas kun grandega rapideco.

(Daŭrigota).

世界語文規 (續第十一節)

將 *iom* 之行諸字之用法設例如下

iom { *mi deziras iom da panon kaj da viandon* } 以中國習慣之語勢直之則曰：
我 要 若干之麵及之肉 我要吃麵及肉

kiom { *kiom da seĝoj estas tie ĉi? almenaŭ tridek* } 此處是若干坐位乎？
若干 坐位 是 此處？ 至少 三十 至少三十

kiom { *kiom da seĝoj, kiom da personoj* } 坐位之數和于人數
若干 坐位, 若干 人

ĉiom { *ĉi povas doni ĉiom al mi* }
汝 能 給 此全量 于我

neniom { *neniom da vino restas en tiu ĉi boteleto* }
無 酒 剩 于 此 瓶

將 *ie* 及其同類之諸字之用法設例于後：

ie { *Ĝi en la kastelo estas trezoro* } 宮內之某處是金庫
某處于 宮 是 金庫

kie { *Ĉu vi scias kie estas libraro* } 何處是貯書所
是否汝知 何處 是 貯書所？ 汝知否？

tie { *mi ne scias ke li restas tie* }
我 不 知 他 駐在 該處

ĉie { *la suno brilas ĉie* }
日 底 各處

nenie { *vi nenie trovos tiel belajn rozojn* }
汝 無處 覓得 此 艷 薔薇

注意：1) *da*, *en*, *tiu ĉi*, *ke*, *tiel*, *al* 諸字之用法另詳
2) 閱者于上列之中國文(下頁亦然)有覺其不通者此由于中國文與中國語截殊之故。鄙人另有解釋在後。

iel	{ li skribus <u>iel</u> sed klare }	彼随意书写而清楚。
	{ 彼 书 写 任 何, 然 而 朗 然 }	
kiel	{ <u>kiel</u> estas tiu ĉi libro }	此书如何?
	{ 如 何 是 这 书 }	
tiel	{ mi <u>tiel</u> agos, se mi povas }	我若能, 则我如此做主。
	{ 我 如 此 做 去, 若 我 能 }	
ĉiel	{ oni <u>ĉiel</u> mokas nin }	人 多 方 讥 笑 我 等
	{ 人 多 方 讥 笑 我 等 }	
neniel	{ vi ĝenas <u>neniel</u> min }	汝绝不阻碍我。
	{ 汝 阻 碍 绝 不 我 }	

ico	{ mi prenis <u>iel</u> ĉapelon }	我曾取 某人的 帽
	{ 我 曾 取 某 人 的 帽 }	
kies	{ <u>kies</u> filo vi estas }	汝是何人之子?
	{ 何 人 的 子, 子 是 }	
ties	{ jen, estas <u>ties</u> domo }	子不见乎是此人之屋也。
	{ 请 看 是 这 人 的 屋 }	
ĉies	{ <u>ĉies</u> apartenas Esperanto }	世界语属于人人。
	{ 人 人 属 于 世 界 语 }	
nenies	{ <u>nenies</u> apartenas tiu suetuto }	此外套属于无人。
	{ 无 人 属 于 这 套 }	

ia	{ mi peto, rakonti <u>ian</u> historion }	清叙述一史
	{ 我 求, 追 述 任 何 史 事 }	
kia	{ <u>kia</u> roben vi akciz por via filino? }	汝为汝女买何袍?
	{ 何 袍 汝 买 为 汝 女 ? }	
tia	{ viro <u>tia</u> kia via patro, estas respektinda }	人为汝父是可敬也。
	{ 人 如 此, 如 汝 的 父, 是 可 敬 }	
ĉia	{ <u>ĉia</u> persono povas eniri en la ĝardenon }	各人能入于花园
	{ 各 人 能 入 于 花 园 }	
nenia	{ mi vidas <u>nenian</u> ŝipon sur la maro }	我见绝无船在海面。
	{ 我 见 绝 无 船 在 海 }	

主動之名: *miu libro estas bona*

我是佳 (書是主動之名)

被動之名: *mi prenas unu libron*

我取一書 (書是被動之名)

不動之名: *mi metas mian libron en mian poŝon* 我置我書於袋 (袋是不動之名)

凡被動之名恒加 il 于字尾已述于前學者勿忘用 il 以表示被動能使語意清晰而在尋常辭句中則固可用可不用也惟宜初學時即行用慣

自動之名: 名有自動者以云我走如云貓跳于走字跳字之下只可加間接之是詞而不能加直接之是詞則我及貓二字是自動之名也設例如下:

mi marŝas 我走*mi marŝas sur la tero* 我走于土上*kato saltas* 貓跳*kato saltas sur la tablo* 貓跳于桌上

土及桌均是是詞所以充是辭意者也而皆是間接之是詞因土及桌均是不動之名而非被動之名也

凡直接之是詞則是被動之名如「我取一書」書是直接之是詞也

凡語可無間接之是詞而不可與直接之是詞蓋若無直接之是詞則該語尚未完全也如「我走」是完全之一語也如曰「我取」則非完全之一語也第=人可質問曰「取什麼」?

欲審一語之是否完全只須自相質問只須假定有第二人在旁聆我言若聽者全悟語意則該語已全若聽者未全悟則該語未全

凡名詞是複數則加 j 于字尾已述于下茲再設一語如下:

mi prenas du librojn

我取=書

mi metas mian libron en tri poŝoj 我將我書于三袋

j 与 il 同用則 j 在 il 之前

(il 以表示被動有時不用以表示趨向)
(j 用以表示趨向之例另詳于後文)

冠詞: 冠詞只一即 *la* 是也冠詞看冠于名詞者也冠詞無陽陰類之別
六無簡複狀之別且永差不交

第十四節 形容詞

形容詞者所以形容事物之性質或狀者也形容之規則如下:

1) 形容詞不隨陽類而變: *bona patro* 善父 | *bona patrino* 善母

2) 形容詞隨其名詞之被動而變, 以下例:

{ *la vera libro estas bona* 錄書甚佳
 { *mi prenas la veran libron* 我取錄書

3) 形容詞隨其名詞之複數而變, 例以下:

{ *mi aĉetas unu grandan libron* 我買一大書
 { *mi aĉetas du grandajn librojn* 我買二大書

4) 形容詞可置于名詞之上亦可置于名詞之下, 而恆不與名詞離間, 例以下:

{ *mi preferas la paperon dikan* 我愛厚紙
 { *mi preferas la dikan paperon* 我愛厚紙

{ 以形容詞置于名詞之下, 則語意稍重于名詞
 { 以形容詞置于名詞之上, ----- 形容詞

形容詞可分六種如下:

1) 摹繪形容詞: 摹繪事物之大小或美惡……者與此類之形容最多, 例以下:

persono inteligenta 聰慧的 | *blanka hundo* 白犬

2) 計數形容詞: 如 1 以 2, 以半, 例以下: 此類之形容詞不以 *a* 為尾

du buteloj = 店 | *kvar ĉevaloj* 四馬

此類之形容詞永不隨名詞而變, 詳于後:

<i>nul</i>	無	<i>dek</i>	10	<i>dek</i>	20	<i>cent dek</i>	110
<i>unu</i>	1	<i>dek unu</i>	11	<i>du dek</i>	30	<i>cent dek unu</i>	111
<i>du</i>	2	<i>dek du</i>	12	<i>tri dek</i>	40	<i>cent du dek</i>	120
<i>tri</i>	3	<i>dek tri</i>	13	-----		<i>du cent</i>	200
<i>kvar</i>	4	-----		-----		<i>tri cent ok dek</i>	380
<i>kvin</i>	5	-----		<i>naŭ dek</i>	90	<i>mil</i>	1000
<i>ses</i>	6	-----		<i>cent</i>	100	<i>milion</i>	100,000
<i>sep</i>	7	-----		<i>cent unu</i>	101	<i>miliardo</i>	100,000,000
<i>ok</i>	8	-----		<i>cent du</i>	102	<i>tuta</i>	全總共
<i>naŭ</i>	9	<i>du dek</i>	20	<i>cent tri</i>	103		

數之合成均依定規由上列者類推可也。

一以上之位為十十以上之位為百百以上之位為千千以上則必越三位而有一字即兆是也兆以上亦必越三位而有一字即京是也京以上亦必越三位而有一字再推而上之其例恒如此此算學上之定規也。

unu 1	一	mil 1.000	千	milion 1.000.000	兆
dek 10	十	dek mil 10.000	十千	dek milion 10.000.000	十兆
cent 100	百	cent mil 100.000	百千	cent milion 100.000.000	百兆
mil 1.000	千	milion 1.000.000	兆	miliardo 1.000.000	京

3) 序數形容詞：序者，次序也。此類之形容詞仍以 a 為定規。

unu <u>a</u>	第一	dek-unu <u>a</u>	第十一	cent <u>a</u>	第一百
du <u>a</u>	第二	dek-du <u>a</u>	第十二	du cent <u>a</u>	第二百
tria <u>a</u>	第三	dek-tria <u>a</u>	第十三	mila <u>a</u>	第一千
-----		-----		mil tri cent kvar <u>a</u>	第十三
deka <u>a</u>	第十	du-deka <u>a</u>	第二十	du cent okdek sepa <u>a</u>	第二十九

此類之形容詞，又隨其名詞之被動而受蓋被動則仍加 il 也。例如下：

mi mil fermas la trian porton 我關第三門。

簡寫之式則如下：

1 ^a	100 ^a
2 ^a	108 ^a
10 ^a	300 ^a

羅馬之計數及序數為習俗所沿用而實非緊要今姑略之。

注意 1：若欲得名詞只須于計數形容詞之尾加 o。如下：

unu <u>o</u>	單個	dudeko	二十計
dekduo	十計	cento	百計

注意 2：若欲得副詞只須于計數形容詞之尾加 e。如下：

unu <u>e</u>	最初	dek sepe	其十
du <u>e</u>	其二	trideke	其三十

4) 指示形容詞：此類之詞所以指示人物者也。例如下：(或以 a 為尾)

tiu	:	tiu libro	此書該書
tiu	:	tiu persono	此人該人
tiu-ci	:	inter tio libroj, mi preferas tiu-ci	該數書內吾愛此。

alia

:

mi ne preferas tiu libron, sed alian 我不愛此書而愛他。
(他者他書也)。指示形容詞。殆已全載于蘭字表表內之第三列其也。5) 三權形容詞：如云我的書。我的即是三權形容詞。此類形容詞可系列于下：

mia 我的

cia 你的

{sia 他的(陽類)

{ŝia 他的(陰類)

lia 他之, 也之他(蘭前頁)

ĝia 他的(用于事物不用人)

nia 我們的

via 你們的

{sia 他們的

{ŝia 他們的

ilia 他們的

注意：cia 恒

via 代之。

此類形容詞均可

加“之”。

sia 与 ŝia 之用法同。惟于陽類則用 sia 于陰類則用 ŝia 耳。

sia 与 lia 之用法異。sia 是特添之字。蓋無此則語意欠清也。

明乎 sia 之用法。則亦可明 ŝia 之用法。因其所殊者僅在陽陰也。

設例如下。以表明用法：

{li parolas kun miaj amikoj kaj iliaj parencoj

他談話。与 我的 朋友 及 他的 親戚

親戚是談話者之親戚。

{li parolas kun miaj amikoj kaj siaj parencoj

親戚是談話者之親戚。

親戚是談話者之親戚。

{mia patrino perdis lian libron

我的 母親 曾遺失 他的 書

此語之意。則書非母親的。蓋母親遺失他人之書也。

{mia patrino perdis sian libron

此語之意。則書是母親的。蓋母親遺失其自己的書也。

此語之意。則書是母親的。蓋母親遺失其自己的書也。

{la patro kaj lia filo estas ĉe mi

父 及 他的 子。在 我家

此子非是此父的。

{la patro kaj sia filo estas ĉe mi

此子非是此父的。

此子非是此父的。

{la fratino kredas ke liaj fratoj venos

妹 料 其 兄 來。

此兄非是此妹之兄。

{la fratino kredas ke ŝiaj fratoj venos

此兄非是此妹之兄。

此兄非是此妹之兄。

{lia horloĝo estas en lia poŝo

他的 表 在 于 他的 袋

袋非錶之袋

{lia horloĝo estas en sia poŝo

袋是錶之袋

袋是錶之袋

Henriko ne vidas lian amikon kaj lian patron. 父非亨利之友友非亨利之父
亨利 不 見 其 友 及 其 父

Henriko ne vidas sian amikon kaj sian patron. 父是亨利之父友是亨利之友

Henriko ne vidas sian amikon kaj lian patron. 父非亨利之父友是亨利之父
亨利 不 見 其 友 及 其 父

Henriko ne vidas lian amikon kaj sian patron. 父是亨利之父友非亨利之友

詳察上列三諸語則 sia 及 lia 之異已可悟矣、

凡語必函三詞曰主詞曰動詞曰足詞如亨利是主詞見是動詞其友其父是足詞也若足詞是屬於主詞者則用 sia 若足詞非屬於主詞者則用 lia 此即是定規也、

6) 無定形容詞：此類之形容詞如下：

alia 他別的：mi volas alian libron, ne tiu-cí 我欲他書非此書

certa 若干：mi volas certan libron 我欲若干書(或一或二)

sama 同樣的：mi volas saman libron 我欲相似之書

kelkaj 許多(不甚多)：mi volas kelkajn librojn 我欲多書(不甚多之意然非但一)

multaj 許多(極多)：mi volas multajn librojn 我欲多書(甚多之意)

memu 同原(同時同地原地……)：mi estas en mema domo 我等同宅

無定形容詞除上列諸字之外則更有陰字表內所載之諸字已設例于前茲不再述惟有一端須諒解者則須熟記該字又須熟審其精確之義也假如語曰「諸書之中吾欲此書」所謂此書者就其量而言之乎(所謂此書者或是一堆之書也)抑就其大小紅綠之狀態言之乎或又就其佳劣之性質言之乎

若就其量而言則宜用 tiom 若就其性而言則宜用 tiu

若就其狀而言則宜用 tiel。

此外可以類推。

第十五節 代名詞

代名詞者所以代替名詞者如我其其人三代名詞也。

語中往：不能將名詞複用則須以他字代之。先以中國語設例如下：

我曾察閱二書後日我將購之。

之字是該二書之代名詞，所購者何該二書也。
我的是我書之代名詞。

我書及汝書均佳而我的尤美。

其是書之代名詞，其價者猶言此書之價也。

我曾見一書其價甚昂。

此字是店之代名詞，蓋在店憩息也。

我曾赴書店在此我即憩息。

此字是巴里之代名詞，蓋由巴里往柏林也。

我曾赴巴里由此我即往柏林。

中國語內代名詞之用法無一定之規則，而世界語內則均有規則，茲再將各種代名詞詳釋于下：

1) 個人的代名詞：

mi 我
ci 你
li 他(陽)
~li 他(陰)
~li 他(物)

ni 我們
vi 你們
ili 他們(陽陰不別)

注意：

ci 字不恒用，往以
vi 代之。

2) 指示的代名詞：

此類之代名詞與指示形容詞同，則只須參閱第十四節及葡字表也，再複錄于下：

tiu 此人此物
tio 此物
tiom 此(量)

tie 此(所)
tiel 此(狀)
ties 此(至有)

tia. 此(性)
tial 此(故)
tiam 此(時)

tiu-cu 此
alia 他(男)

注意：tiu 是葡字表內第一行中之一字，此行內之字均涵個人之義，所謂個人者，非僅謂人類之個人也，兼就物而言之也。假如甲乙二城分視之，則甲是個人也，乙是個人也。假如甲乙二書分視之，則甲書是個人也，乙書是個人也。中國語內無此精確之字，故于個字下強加人字，此學者所宜審也。

3) 主權的代名詞：

將個人代名詞加 -a 或再加 j，即成主權的代名詞，其例如下：

mia 我的
cia 你的
lia 他的(陽)

~lia 他的(陰)
sia 他的
gia 他的(陽)

mia 我們的
via 你們的
ilia 他們的

注意：1) *cia* 不恒用，而以 *via* 代之。

2) *cia* 是特增之字，蓋如此則語意欠精也。其與 *lia* 相異之處已詳述于前。

cia 可加于其尾而成 *ciaj*。

3) 主權代名詞，略與主權代名詞相同，而不混其混，蓋易辨也。亦設一語以下，以示主權代名詞之用法：

{ *ni ĉiuj havas roĝajn, sed, miaj estas blankaj kaj viaj estas ruĝaj.*
我們均有薔薇，然我的是白的，你的是紅的。

4) 聯繫代名詞：此項代名詞中國語內所有在先，以中國語設例以下：

書在于袋者生開智的。 二字即是聯繫代名詞。
我所買之書是綠的。 兩字即是聯繫代名詞。 [在世界語則以下]

{ *libro ĉiuj estas en poŝo, estas instruanta.*
書之在于袋，是開智的

{ *libron ĉiun mi aĉetis estas verda.*
書所我買，是綠的

聯繫代名詞均已載于簡字表內，茲特摘要以下，再設例以表示用法。

ĉiuj pri ĉiuj en ĉiuj pri ĉiuj
ĉiun el ĉiuj kies el kies.

聯繫代名詞有主動者焉，有被動者焉，有不動者焉。

主動者恒用 *ĉiuj*。此字與中國語之「之」字相當，再詳釋以下：

{ *libro ĉiuj estis en poŝo estas instruanta*
書之在于袋者是開智的

在此境也，世界語之字序與中國語之字序同，只須于中國語刪去者字而後將每字依序直譯耳。

ĉiuj 字所以代書，故是代名詞。書字是主動，故 *ĉiuj* 亦是主動。

注意：此處宜注意者，語內有二個主動之名詞，以 *libro* 及 *ĉiuj* 是也。又有二個動詞，以 *estis* 及 *estas* 是也。然則動詞之數與主動名詞之數相等也。

被動者恒用 kiun。蓋即于 kiu 之尾加 n 也。此即是前文所載「字之定德」之定規也。設例如下，以明其用法。

{ libron kiun mia amiko acetis estas verda
書，所 我的 朋友 買，是 綠的。

此語若按中國語勢則當曰：我的朋友所買之書是綠的。

欲由中國語變成世界語之語勢有法如下：

{ 先將中國語之諸字依中國語勢寫列。(現下行之 A 表及 B 表)
乃刪去之字。而後添注數碼于諸字下。
乃將諸字譯成世界語之諸字。亦添注數碼。
遂成 A 匡。

乃將世界語之諸字易位其法如下：

{ 將第四位易居于第一位。
將第三位易居于第四位。
將第二位仍列于第二位。
卒乃補出其第三位 } 遂成 B 匡。即是完善之世界語也。

A {	我的朋友	所	買	之	書	是	綠的
	(1)	(2)	(3)		(4)		
	<u>mia</u>	<u>amiko</u>	<u>kiun</u>	<u>acetis</u>	<u>libron</u>	<u>estas</u>	<u>verda</u>
	(1)	(2)	(3)		(4)		
B {	<u>libron</u>	<u>kiun</u>	<u>mia amiko</u>	<u>acetis</u>	<u>estas</u>	<u>verda</u>	
	(4)	(2)	(1)	(3)			

A {	我兄	所	營	之	建築	是	病院
	(1)	(2)	(3)		(4)		
	<u>mia</u>	<u>frato</u>	<u>kiun</u>	<u>fario</u>	<u>konstruaĵon</u>	<u>estas</u>	<u>saniĝejo</u>
	(1)	(2)	(3)		(4)		
B {	<u>konstruaĵon</u>	<u>kiun</u>	<u>mia frato</u>	<u>fario</u>	<u>estas</u>	<u>saniĝejo</u>	
	(4)	(2)	(1)	(3)			

「我兄所營造之建築物」此語在中國語可安其語勢而曰「建築物之為我兄營造者」。在世界語亦可安其語勢。

惟語勢既安則主動被動之狀態亦安詳述如下：

(a) 我兄所營造之建築物是病院

在此語勢內，營造是動詞，建築物是
被動之名詞而此被動之名詞列于
動詞之後。

(b) 建築物之為吾兄營造者是病院

在此語勢內營造是動詞，建築物是
被動之名詞而此被動之名詞却列于
動詞之前。

因其有列于後列于前之別故動詞如「營造」其用法須妥（在中國語則
動詞永遠不変且他字亦永遠不変）故下列語內，不作 *faris* 而作
estis *farita* 此是宜注意之一端也。

(a) 語及 (b) 語之主義在表明建築物是病院，曰我兄所營造，曰為吾兄營造
者，均可以補足建築物所由之意耳。故 a 語 b 語，可改作 a' 語 b' 語

{ (a') 建築物(我兄所營造)是病院 } 全語之主意則為「建築物是病院」。
{ (b') 建築物(為我兄營造)是病院 }

建築物是語內最重之主腦，故在世界語則恒列之于首，決不如之
之列于語之腰部也。此是宜注意之第二端也。

為兄營造者之為字，其意為被，在世界語則用 de 字。此是第三注意也。
A 語 B 語變勢則為下：

A	{ 建築物	(2)	為	(3)	我兄	(4)	營造	(5)	者	是	病院
	{ konstruaĵo	(1)	kiu	(2)	de	(3)	mia frato	(4)	estis farita	(5)	estas sanigejo
B	{ konstruaĵo	(1)	kiu	(2)	estis farita	(3)	de	(4)	mia frato	(5)	estas sanigejo
	{ konstruaĵo	(1)	kiu	(2)	estis farita	(3)	de	(4)	mia frato	(5)	estas sanigejo

故由中國語譯成世界語乃只須用易位之法

第一位仍居于第一位，第二位仍居于第二位，第五位易居于第三位，
第三位易居于第四位，第四位易居于第五位。

易位之後之 B' 即是完善之世界語也。（參觀第二第 37 頁之 ut, it, et）

就物象以明動詞三用法

名詞有主動者焉有被動者焉而動詞上有主動被動之別。

動詞之主動及被動規則並非難悟。惟須習慣耳。前曾用飲字以表明此規則。今再用漁字而附以字象。

現圖內之魚未上釣魚已在釣魚已在籃之三象即可知將然。現在已過之三時之语法。(參閱第二号內第37頁之 At it ot)

kapti 漁

主動

被動

將

mi estas captonta

予是漁者

(予者漁之人也)

(他時予是獲魚人也)

ĝi estas captota

彼是被漁者

(彼者被漁之魚也)

(他時彼是被漁者也)

現

mi estas captanta

予是漁者

(此時予是獲魚人也)

ĝi estas captata

彼是被漁者

(此時彼是被漁者也)

已

mi estas captinta

予是漁者

(昔時予是獲魚者也)

ĝi estas captita

彼是被漁者

(昔時彼是被獲者也)

文規或數已多而字則尚少既知文規又須熟記多字則造語自易矣聯結多語即成篇幅豈有難事乎

茲將單字詳列于下學者須習誦

死誦非善法欲記憶諸字宜就所知之諸字湊習成辭或成語此法不傷腦力

家常習用之字

avo	祖父	hundo	犬
patro	父	kato	貓
filo	子	ĉevalo	馬
frato	兄或弟	bovo	牛
nepo	孫	birdo	鳥
onklo	伯或叔	koko	雞(雄)
nevo	姪男	floro	花
kuzo	父之姪或母之姪	arbo	樹
fianĉo	偶夫(已訂婚而未結婚之夫)	ŝtono	石
edzo	夫(丈夫)	sablo	沙
homo	人(所以別鳥獸)	ĝardeno	園(花或菜)
viro	男	kampo	田
sinjoro	先生(與男相見之稱)	vilaĝo	村莊
knabo	幼童	urbo	城市 都會
fratilo	未婚之人	provinco	省會
infano	兒(男兒女兒之渾稱)	vetero	氣候
parenco	親戚	granda	大
servisto	供職之人	bona	佳(外象)
najbaro	鄰人	juna	幼
societo	社團	bela	美(肉性)
amiko	友	varma	暖
		gaja	快樂

feliça	幸 幸福	tiu,	tiu ai	此 汝 怎个
kontenta	惬意	tio		彼 那个
kari	良(良人良友)	kin		谁? 那个?
afabla	可愛的	hia		那个?
sola	孤的	hio		何物 那个?
esti	是在	kiel		如何 怎麼樣
中國語內是字及在字用處不同而在世界語則合為一字(他國語亦然)		kie		何處
pori	能	al		向(非動詞)
devi	宜 應該	en		在中
fari	做 作為	sur		在上
kreski	生產、生長、生殖	sub		在下
legi	誦	ĉe		在家
skribi	寫	de	為(非是)因為、義其真義另詳于後)	
kanti	唱	kun		與
ludi	玩	dum		當夫
kuri	奔	kaj		又 及
veni	來	sed		然而
flugi	飛	jes		然(然諾)
ciam	常常 時時天天	ne		不 非
ankoraŭ	還尚(還要)	nun		現在
ankaŭ	亦	ĉu		是否?
hodiaŭ	今日	以字恒用于質問之前:是吾汝友已來?		
hieraŭ	明日	{tuj 即刻 頃間(將來之頃間)而已		
morgaŭ	昨日	{ĵus 即刻 頃間(已過之頃間)則繞		
baldaŭ	頃間	此二字之用法如下:		
以字所表之意頗寬所謂頃間者或在教時		我 即刻	寫字(立刻去寫字)	
後或在教日後也		mi ĵus	skribos	
		我 即刻	寫字(則繞已寫字)	
		mi ĵus	skribis	

練習

將下列之諸字譯成世界語之語字。

不幸 禍	冷	花叢
不愜意	太冷	馬圈
可恨的、可厭惡的	極老	鳥巢
成羣的	極惡	野(多田)
只能	親(父母之併稱)	極幼
祖母	兄弟姊妹之併稱	熱(極暖、大暖)
母	祖父祖母之併稱	溫(不甚暖)
女兒	與男女相見之併稱	不甚佳
姊或妹	伯父伯母之併稱	不甚醜
孫女	姪男姪女之併稱	雌犬
伯母或叔母	父之姪男姪女之併稱	雌貓
姪女	母之姪男姪女之併稱	小牛
父之姪女或母之姪女	訂婚之男女之併稱	雛(小鳥)
偏婦(離婚之妻)	夫婦之併稱	分奔
婦(已嫁之女、妻)	幼男幼女之併稱	到
與女相見之稱	未婚之男女之併稱	再奔
幼女	小不幸	入
未嫁之女	大不幸	出
女僕	小不愜意	岳父(或夫之父)
女友	大不愜意	岳母(或夫之母)
老(形容詞)	稍可恨的	妻之祖父或夫之祖父
惡	大可恨的	妻之姪男或夫之姪男
醜	巨(極大)	妻之兄弟或夫之兄弟
雌雞	微(極小)	妻之姊妹或夫之姊妹
寒	森林(樹叢)	

將下列諸語譯成中國語。

La onklino legas kaj la nevinoj kutas
kun la junaj knaboj en la vilaĝo. —
Ĉi tiu kaj edzino estas geedzoj. — Ĉu
la filino de la najbaro estas granda?
Jes sinjoro, sed la filino de la servisto
estas malgranda kaj malbela. —

Ĉu la feliĉaj gefianĉoj estas
ankoraŭ en la ĝardeno de la
maljuna kuzo? Iĉe, sinjorino, la
fratolino estas sola, la fianĉo estas
ĉe la najbaro.

Ĉu la malbonaj infanoj povas
esti kontentaj kaj gajaj? Iĉe,
patrino! — En la urba ĝardeno
estas belaj floroj. — Filo de onklo
estas kuzo. — La nepo skribas al
la bona kaj maljuna avo. —

Kia (ou kiel) estas la vetero,
knabo? La vetero, gesinjoroj, estas
hodiaŭ malbona kaj malvarma. —
La ĉevalo estas kun la bovinoj
sur la kampo. — La kato kaj la
hundo estas bonaj amikoj de la homo.

La familio. — La afabla avino estas kun la maljuna servistino kaj la
junaj genevoj en la flora ĝardeno. Bela esta hodiaŭ la vetero kaj varma. La birdoj gaja
flugas kaj kantas sur la grandaj arboj. Dum la avino legas, la malgrandaj knaboj
kaj knabinoj kutas kontente sur la sablo kaj ludas kun la hundo kaj la kato.
Ĉi tiu venas la karaj gepatroj kun la parencoj, junaj kaj maljunaj: geavoj, onklinoj, kofra-
tinoj, kuzinoj kaj kuzoj. Ĉi tiu ne estas bela societo, bela familio.

Kiu estas en la ĝardeno?

Kiu estas la avino?

Ĉu la avino estas sola?

Kun kiu estas la avino?

Ĉu la servistino estas juna?

Kia (ou kiel) estas la vetero

Kion (que) faras la avino

Kiu legas?

Kion faras la birdoj?

Kiu kantas sur la arboj?

Kun kiu ludas la knaboj?

Kiu ludas kun la hundo?

Kiu venas baldaŭ?

Kun kiu venas la gepatroj?

Ĉu tiu ĉi familio estas bela?

將下列諸語譯成世界語。

今日兒童與其幼鄰游玩于沙上及石上。

在某省之園內，艷花尚生而歡鳥尚飛。

良先生！是否鄰女之孫均佳？然！先生！然而醜且無福。

幼鄰之內兄是此艷童艷女之父。

誰是有福？某人非常是有福（並非有福）

兒童與貓戲玩。

女兒之夫是婿，男兒之妻是媳。

姊妹之夫是姊夫及妹夫。

人身習用三諸字

korpo	体(身)
haŭto	皮膚
viando	肌肉
osto	骨
sango	血
kapo	頭(首)
haro	髮
barbo	鬚
vizaĝo	相貌、面貌
mieno	氣色
brovo	眉
frunto	額
okulo	目
orelo	耳
vango	頰
nazo	鼻
buŝo	口
lipo	唇
dento	牙
lingvo	舌
mentono	腮
kolo	領(頸)
membro	肢(手及足)
ŝultro	肩
brakio	臂
mano	手
pingro	指(手指或足指)

ungo	爪(指甲)
laringo	喉(氣管頭)
dorso	背
brusto	胸
korpo	心
flanko	肋
ventro	腹
kruro	腿
genuo	膝
piedo	足
sento	官
parolo	話
voĉo	口聲
koloro	色
blanka	白
nigra	黑
bruna	紫
ruĝa	紅
verda	綠
flava	黃
blua	青
pala	淡色
blinda	盲
surda	聾
muta	啞
lana	跛
forta	強毅
rapida	速

箴言

- 1) Bono kunligas, malbono disiĝas.
- 2) La vivo estas senĉesa laboro, sed ne dolĉa sonĝo. (S-ino Jádovskí)
- 3) Devizo de avatulo estas: vivi ĉiel almogulo, por morti ĉiel riĉulo.
- 4) Pleje timu indiferentecon: ĝi estas por la homo tio sama, ki estas sintro por la tero.
- 5) Kalti survoje al sciado signifas - elpaŝi malantaŭen.

1) Hejma ekonomio. (家庭財政)

En juĝejo - la prezidanto: - Kial, malŝelĉulo, vi batas vian edzinon per ferbastono. - La juĝoto: - Sed, s-ro prezidanto, tion mi faras pro ekonomio; ĉiutage mi rompis po unu bastonon.

2) De tiam. (何時)

- De kiam vi estas vidvo? - De kiam mortis mia edzino, respondas ŝi

3) Deveno. (嗣裔)

Filo: "Paĉjo, hodiaŭ mia instruisto rakontis min ke la homoj devenas de simioj!"
 Patro: "Ho! malkaŝa knabaĉo, mi tute ne devenas de simio, sed He! ci!"

箴言

- 1) 善則成金惡則潰散。
- 2) 人生常有為而非是甜夢。
- 3) 若人之生如乞丐以期死後為富翁。
- 4) 最可畏者是西風而可之在人心：一如冬令之在地質(地質溫冬令則枯死)。
- 5) 中止于半途即是退步之始兆。

智諧

- 1) 家庭財政 { 在公署所。會長曰：不韋以！汝何以以鉄棍毒汝妻？
 被審者曰：會長！吾為此乃為節儉起見也否則日折一棍矣
- 2) 何時 { 汝之為寡由來若干時乎？ 答曰：自我妻死。
- 3) 嗣裔 { 子曰：今日省吾師述于我曰人是猴之嗣裔。
 父曰：唏庸兒！吾不是猴，汝乃是猴。

寓言

- 1) 老者慈象也然而人人欲長壽。
- 2) 任何大難人恒能勝之。
- 3) 世間無物為語言之最能成可上最能效可者。

智諧 罕物

- 1) 舊渥孔第一英國之王也某日者于游行之際輟息于荷蘭之某莊家以更易馬匹且欲餐索取二或三個熟蛋頃間蛋已至然索價二百佛洛昂之多(佛洛昂是荷蘭國幣)
- 2) 此王曰以此之多乎?(二百之數太多也)豈以此居內蛋極罕乎?
- 3) 腐主答曰得罪先生吾們有蛋甚多惟王則罕見于吾家耳。
- 4) 王笑命汝發給云。

情符 (詠野薔)

- 1) 野薔有情符也。
當夫冬日汝凌凌矗立無妝艷。
- 2) 泥塗荒蕪未作之汝愁怨孔多。
薔乎歲寒將致汝于死途。
- 3) 薔乃怡色低聲以對。
毋噪毋噪予姑靜睡。
- 4) 地毋飼吾于泥沙。
予悉心以待來夏。

- 5) 春來薔薇之醒眼開。
夏來花富艷而有光輝。
- 6) 嗟今非昔比艷冠予卑。
飄遙兮披迷光采芳陸離。
- 7) 勿觸我叢蕊勿碎我叢蕊。
予可刺手予汝優予又汝堆。
- 8) 由于情我護葩芳。
由于情我用吐禦侮云方。

- 9) 未發花葉皆風而生。
秋至果實微乾而成。

- 10) 薔花汝畢竟是情符。
豈不誰汝以忠毅誰汝以善于誘掖又誰汝如。

- 1) Kiom ajn rimiga estas la maljuneco, ĉiu deziras ĝin atingi.
 2) Kiom ajn granda estas la malbono, oni ĉiam povas ĝin venki (S. Zola).
 3) Tienio en la tuta mondo estas pli potenca.... kaj pli malpotenca ol la parole. - (Van Burgeven).

Maloŝtaĵo. (孽物)

- 1) Geopo Unua, reĝo de Anglujo, iun tagon dum vojaĝo hultis en unu holanda vilaĝo por ŝanĝigi la ĉevalojn kiuj, dezirante iom manĝeti, demandis, ke oni donu al li du aŭ tri kvintajn odojn. Kiuj estis alportitaj, - sed oni ekspostulis por ili ducent florojn.
 2) - Kial tiom multe? - diris la reĝo: - ĉu la ovoĵ estas tiela maloŝtaĵo en tiu ĉi vilaĝo?
 3) - Pardonu, Via Reĝa Moŝto, - respondis la gastejmastero: - ni havas multegon da ovoĵ, sed la reĝoj estas granda maloŝtaĵo ĉe ni.
 4) La reĝo ekridetis kaj ordonis, ke oni pagu la postulatan sumon.

La Simbolo de l'Ano. (情符)

Poetio, ricevinta la unuan premion de la konkurso i-a en la Floraj ludoj, en Barcelono la 8-an de septembro 1909-a

1 { Rozujo estas la simbolo de l'ano.
En vintro vi staras sen ia ornamo!	5 { Domanantaro rozujon printempo nekzigis
Iomeco ĝin tie ĉi kaj bele florigis.
2 { En kampo vi nuda tagrenas dezire,
Rozujo, malvarmo mortigos vin certi	6 { Ho donu al mi nun kroneton belfloran.
3 { Malklariĝe, tre dolĉa voĉeto elsonas:
Silentu, silentu, mi doctmon bezonas,	7 { He ludu, ne ŝiru floran, la mian,
Mi pikos, mi vundos la manon, la vian,
4 { Al mi multas denove patrino la tero,
Pacienca atendas mi ĝis la somero!	8 { Pro amo mi miajn floretojn defendos,
Pro amo mi miajn pikilojn forsendos!
9 { Al vento ĝi flotofoliojn oferas
Autune la fruktoj fieru aperit:	
10 { Rozujo, simbolo de l'ano vi restas,
Pacienca, alloga, kuraĝa vi estas.	

S. iro. Kōarō Kankel
Reĝino de la Floraj Ludo.

世界語與武備 (續第三號)

紅十字會

萬國公約之第一章為修改軍中病人及傷人之事務係于1906年七月六日在華內府修訂。

此約曰：無論軍人或他項之人，均須受救，均須受療治。

凡係軍人，必備其醫人及醫具以資療治也。

二國或多國，能併合而攻一敵國或若干敵國，因此而許多語言，實足以大擾紅十字會，則醫院醫藥院，真是支吾塔矣。

若諸人同操一種公共之語言，則人能互相領悟，或大半之人能互相領悟，則供職豈不大易乎。

此語之通解，非但有益于紅十字會，且大有益于他項互助會，此互助會者，不附屬於軍院，而却療治傷人于本地方之醫院者也。此互助會又往：療治被擒之人于本城。

然則此公共之語言，宜亦急為被療治者研習于戰時矣。

療治者亦然。（凡係紅十字會內之人，如醫士，如牧師，如護病之夫，如護病之婦，如抱病之人，……）

各國之交通，日繁，交通器亦滋不少，此後之第一戰，決非僅是兩國，乃竟乃是全歐洲或全地球焉。

然則各軍將賴何術以互相領悟乎？

每一國內兵官各習一種他國語，在法國則習德國語，在德國則習法國語，……

未畢

（支吾塔係上古神代史之名稱，古時人民欲與天神語，乃造一塔以為昇天之階，乃塔未成而天神降罰，令造塔之人各操一種語言而不能互相領悟，此人欲石，彼人授以木，此人欲斧，彼人授以棍，用此而塔卒不能成，由于語言支吾故也。）

Esperanto kaj Milito. 世界語与武備

(Daŭro).

III. Ruĝa-Kruco. — La unua paragrafo de l' teksto de la nova interkonsento pri la plitonigo de l' sorto de vunditoj kaj malsanuloj ĉe la militantaj armeoj, redaktita la 6^{an} de julio 1906 en Ĝenevo, diras: "Sen ia diferenco, la militistoj kaj aliaj personoj, oficialaj anoj de la armeoj, estas devige respektataj kaj flegataj de la militanto kiu tenas ilin en sia dispozo. Tamen, la militanto devigata de siaj kuracistaro kaj kuracilaro por helpi al ilia flegado."

Aldonu, ke du aŭ multaj nacioj povas entrepreni militon kontraŭ unu aŭ multaj malsanuloj. Sekvas de tio, ke la diverslingveco ĉefe malhelpas la homaran taskon de Ruĝa-Kruco. Ĝeraj "Babelturoj" estas militempe la ambulancoj kaj malsanuloj, kiel iĝus pli facilaj iliaj servoj, se oni tie parolas unu solan komunan lingvon komprenatan de ĉiuj aŭ almenaŭ de la plimulto.

La sciado de tia lingvo multo utilus al la animoj de helpaj societoj, kiuj ĝa ne oficiale partoprenas en la militaj flegaj-anaroj, sed estas flegontaj fremdajn vunditojn en la helpaj malsanuloj de la lando. Ĝi okazas ebligus ke ili zorgu pri militkaptitoj, sanaj aŭ malsanaj malliberigitaj en ilia urbo.

Estus do tre dezirindez ke tiu lingvo estu eklernata kiel eble plej frue de ĉiuj personoj, kiuj estas, ĉu flegotaj dum milita tempo (ĉinĉangaj kaj ĉinŝakaj militistoj kaj maristoj), ĉu flegontaj (anoj de Ruĝa-Kruco, kuracistoj, pastroj ĉirreligiaj, flegistoj, fleginistoj, brakportilistoj ktp....)

Ĉar la interligiĝoj inter diversaj nacioj kiel la interkomunikiloj pli kaj pli multobligas, la unua milito okazonta, tre kredinde estos ne dunacia sed eŭropea kaj eble ĉe preskaŭ mondia.

Kiel do la armeoj interkompreniĝos reciproke? En ĉiu lando, la oficiroj lernas unu fremdan lingvon: en Francujo, estas la germana lingvo; en Germanujo, estas la franca....

(Daŭrigota).

近年世界語之萬國大會之場所

1917 年在英國

1910 年在美國

1908 年在德國

1911 年訂定在比國

1909 年在西班牙國

1912 年預擬在日本國

中國世界語社團之場所

Esperantaj grupoj en Ĥinujo:

上海

北京

Shanghai

Pekin

廣東

福建

Kanton

Foukié

答郭藝民先生書 (通答)

Respondoj

- 1) 速將文規輯行。此本星報雜誌所注意者。故報雜誌內每号所載之文規甚多。循序而進。造句製篇之法。不得不列于文規全書之末章。勢使然也。
- 2) 法文之組合及析解。有極合用者。有不甚合用者。鄙人注意科學較重。而文學較輕。故所見之組合及析解。皆是簡要之本。茲據鄙意。以簡要之本。已極合用。蓋法文之難。並不在於組合及析解。乃在其多例太多。及成語太多也。茲將鄙人以為合用之文規列于下。其間兼有組合及析解。
- 3) 字彙之最合用者為 Larousse.
- 4) 諺語之事。俟探知再答。

文規: Grammaire française, complète, Bruchet et Dussouche

Hachette et Cie. 79 Boulevard Saint-Germain, Paris.

2,00

字彙: Petit Larousse illustré, 17 Rue Montparnasse, Paris.

5,00

Esperantaj eldonoj

- Internacia Scienco Revuo, monata. Kötzschenbroda-Dresden. 5m jare 2,75
- Germanujo: germana esperantisto. E.S. Berlin. ĉe Möller kaj Borel. 18-19 Lindenstrasse. jare 1,50
- Granda Britujo: The British esperantist. 133-136 High Holborn, London W.C. - 1,50
- Japanujo: japana esperantisto. Marunouchi, Tokio. - 1,60
- Samiideano ĉiumonata. ĉe Verda. Stelo kaj K^o. 33 Abekawa-Machi Asakusa, Tokio. 2,75
- Peruo: Antaŭen esperantistoj. Redaktoro: Fred. Villaréal. 1,20
- Administracio: Apartado 937, Lima. 2,75
- Francujo: La Revuo internacia monata literatura gazeto. ĉe Hachette kaj K^o. 79 B^o Saint-Germain, Paris. 2,75
- Vortaro de Esperanto

校誤: 第三号内之第36頁, 宜易居于第28頁之下。